

RAGNAROK

RAGNAROK

en roman

af Benny Kloth-Jørgensen

FORLAGET LÆSEHESTEN

Benny Kloth-Jørgensen

Ragnarok

© 2011 Benny Kloth-Jørgensen

FORLAGET LÆSEHESTEN

omslag: Benny Kloth-Jørgensen

Typografi: Garamond, Verdana

ISBN 978-1-4467-7598-1

1. udgave

Alle rettigheder forbeholdt. Enhver gengivelse af denne bog eller dele deraf, mekanisk, fotografisk, i dagblade, tidsskrifter, radio, TV og lignende er uden forlagets skriftlige samtykke forbudt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug i anmeldelser.

Indhold

1. En træll	side 7
2. Cornwall	side 9
3. Indvielsen	side 13
4. Romerne kommer!	side 15
5. Samhein	side 19
6. Vikinger!	side 22
7. Hedeby	side 25
8. Landsbyen Hodde	side 33
9. Cadarns nye hjem	side 40
10. En Trolldhat	side 45
11. Trællen Asbjørn	side 50
12. Vølvens spådom	side 54
13. Valhal	side 61
14. Thors gedebukke	side 70
15. Mørkeskov	side 73
16. Skrymer	side 79
17. Udgårdsloke	side 83
18. Mimers brønd	side 91
19. Fenrisulven	side 96
20. Jættekongen Thrym	side 102
21. Iduns guldæbler	side 107
22. Tilbage i Midgård	side 113
23. Lejregård	side 117
24. Rolf Krake	side 123
25. Adils hof	side 131

26. En konges fald	side 139
27. Kong Vermund og Uffe	side 146
28. Balders død	side 160
29. Holger Danske	side 173
30. Ragner Lodbrogs eventyr	side 177
31. Togtet til frankernes land	side 189
32. Northumbria og kong Ella	side 203
33. Lodbrogsønnernes hævn	side 207
34. Friggs plan	side 215
35. Udflugt med Thor	side 231
36. Flugten fra Norge	side 244
37. Erik den Røde	side 248
38. Altinget	side 266
39. Kampen mod Thorgest	side 275
40. Grønland	side 281
41. Blodhævnen	side 285
42. Nordboerne	side 291
43. Skrællinger	side 296
44. Hvidekrist!	side 301
45. Harald Blåtand og Erik	side 305
46. Danmarks nye konge	side 327
47. Slaget ved Svold	side 332
48. Ragnarok	side 344
49. Verden genopstår	side 351

En træll

Asbjørn stoppede op for at holde en pause i forårsplojningen. Han råbte til okserne og trak hårdt i tømmerne for at få dem til at stoppe. De sindige okser stoppede op og søgte med deres bløde muler i jorden efter spiselige planter. Han tørrede sveden af panden. Arden, som træploven hed, var tung at trække gennem den fugtige muldjord. Han skulle bruge alle sine kræfter til at holde den lige i plovfuren og presse den dybt nok ned i jorden. Hans hænder var fyldt med vabler, og både ben og ryg værkede efter det hårde arbejde, han havde været i gang med i dagevis. Han missede med øjnene mod den skarpe forårssol, der varslede sommerens komme. På trods af sin træthed, kunne han ikke tillade sig at hvile. Hans herre holdt øje med ham. Han måtte i stedet nøjes med at sætte sig ned på hug og lade som om, han fjernede sten fra marken.

Han havde nu været træll for danerne i ti somre og vintre. Dette barbariske folkefærd havde røvet ham bort fra hans eget folk, kelterne, og givet ham navnet Asbjørn. Ubevidst førte han hænderne op til halsen og rettede på læderhalsbåndet, der viste, at han var en ussel træll og ikke en fri mand. Asbjørn var en ung mand i sit tyvende år. Hans krop var muskuløs og brændt mørkebrun af solen. Hans ansigt havde ikke en trælls grove ansigtstræk, men det var et fint og kønt ansigt med en smal næse. Det smukke ansigt kunne han takke sin mor og far for, der begge var af keltisk høvdingeslægt. Hans kraftige, sorte hår var klippet helt kort, som en træll har det. En grov bondekofte af ufarvet uld, der var for kold om vinteren og for varm om sommeren, dækkede hans magre krop. På fødderne bar han tynde lædersandaler, som kun nødtørftigt beskyttede hans fødder mod kulden og den stenede jord.

Han rejste sig besværligt op fra sin hugsiddende stilling og fik okserne i gang igen med opmuntrende tilråb og slag med en vidjegren. Okserne traskede sindigt videre, og uden yderligere pauser blev han ved solnedgang færdig med at pløje marken, så den var klar til at blive tilsæt med rug, når det blev varmere i vejret.

Efter hans familie havde spist sig mæt, var det hans tur til at spise. Hans måltid bestod som regel af en solid omgang grød og rester fra familiens måltid. Det var for det meste fisk eller mere sjældent; rester af

kød fra en okse, ged, høne, gås eller et får. Familien sov på bænke omkring det varme ildsted i huset, mens Asbjørn prøvede at holde varmen i den modsatte ende af langhuset, længst væk fra ildstedet og sammen med husdyrene. Han var den første til at stå op om morgenen for at hente brænde og vand, og han var den sidste til at gå til ro om aftenen, når han havde fodret dyrene og gnedet okserne tørre med hø. Når han ikke var i marken for at pløje, så og høste, eller fjernede ukrudt og sten, var han i skoven for at samle bær, frugter og honning, eller også var han i gang med at klippe fårene. En træls pligter og gøremål hørte aldrig op, og der var ikke en eneste dag, hvor han ikke udmattet styrtede omkuld i høet med ømme muskler. Nogle dage undte han sig selv den luksus, at tænke på sin tilværelse i Cornwall, før han blev træl for danerne. Ikke fordi det ændrede hans nuværende situation, men det gav ham flere kræfter til at komme igennem den næste dags hårde arbejde.

Cornwall

Han blev født i det vildsomme og forblæste Cornwall i det sydvestlige Britannien for omkring tyve år siden. Hans far og mor var af høvdingeslægt, og hans far var bror til høvdingen for landsbyen. Hans fars klan hed BeliMawr, og hans mors klan hed Blodwyn. Han var den førstefødte i familien og familiens ønskebarn. Ved fødslen fik han navnet Cadarn, som betød den mægtige, og hans søster, som kom nogle år senere, fik navnet Essyllt, som betød den smukke. Selv om livet i Cornwall var hårdt og krævende, da børnene tidligt skulle hjælpe til med dyrene og landbruget, huskede han det som en lykkelig og tryk tid.

Da han var fem år gammel, blev han bragt hen til druiden for at blive uddannet i hans håndværk sammen med de andre børn af fornem slægt. Det var skik og brug, at de mest egnede børn i landsbyen blev bragt til druiden for at blive uddannet i hans mange forskellige pligter som blandt andet omfattede at være lærer, historiker, astronom, digter, præst, dommer, spåmand og doktor. En uddannelse til druide kunne tage helt op til tyve år, da intet var nedskrevet. Alle formler og opskrifter skulle huskes udenad med huskeremser. Det var derfor vigtigt, at børnene begyndte deres uddannelse så tidligt som muligt. Som det første skulle børnene initieres og godkendes af guderne. Selve denne proces kunne tage mange uger, for at man kunne være sikker på, at guderne var tilfredse med valget af novicen. Cadarn glemte aldrig dette højtidelige øjeblik, hvor han skulle godkendes eller forkastes af guderne som deres jordiske repræsentant.

Den første prøve var en prøve på børnenes mod. En druide skulle ubetinget være modig, og han måtte aldrig tænke på sin egen sikkerhed, men kun på stammens overlevelse. Derfor blev børnene ét for ét lukket inde i en ormegård, hvor de skulle udvælge en giftslange og holde den i hænderne, så den ikke kunne bruge sine gifttænder. Her faldt de første novicer fra, da de enten ikke turde røre ved giftslangerne eller blev bidt, så de døde af det. Et tydeligt tegn fra guderne på, at de var uværdige til at være deres budbringere. Den næste prøve var en prøve på deres styrke og udholdenhed. For at bestå denne prøve skulle børnene klatre højt op i Cornwalls stejle klipper med deres bare hænder og fødder. Her faldt

endnu flere fra, når de mistede taget og ramte det iskolde havvand eller de skarpe klipper under dem. Den sidste og ultimative prøve var, at de skulle opholde sig i skoven blandt de vilde dyr, indtil guderne havde vist sig for dem og inviteret dem til at være druider. Dette var en prøve på deres tro og udholdenhed. Når de kom tilbage, ville druiden udspørge dem om deres gudesyn, og hvis han anerkendte det som et ægte budskab fra guderne, blev man optaget i kredsen af de andre novicer og kunne fortsætte sin uddannelse. Uddannelsen blev derefter tilpasset den enkelte novice, afhængigt af om han tilhørte elementet ild, luft, vand eller jord, som er de fire grundelementer inden for druidernes hemmelige lære.

Da en druide ikke kan være lige dygtig inden for alle områder, var det meget vigtigt at fastslå, hvilken af de fire elementer novicen tilhørte, så man kunne uddanne ham til det rigtige job. En novice, som for eksempel tilhørte luftelementet, skulle uddannes indenfor poesi og kunst til for eksempel skjald. Han ville også være den bedste til at spå om fremtiden. En novice, som derimod tilhørte vandelementet, ville egne sig bedst til at blive doktor, da han ville have indlevelse nok til at forstå og helbrede sygdomme. Cadarn tilhørte jordelementet. Det var meget tydeligt for ham selv og hans familie. Udadtill var han rolig og støt som en klippe, men hvis han eller hans familie var i fare, ville han uden frygt angribe selv den mest frygtindgydende modstander.

Selv om novicerne havde hver sit speciale, var det også nødvendigt med en basal viden om helbredende urter, astrologi, trylleformler og de hellige ritualer, som var blevet videregivet gennem århundreder fra druide til druide. Derfor brugte de meget tid i skoven på at samle planter og urter, der kunne bruges i hemmelige opskrifter til at hele sår, kurere feber, stoppe blødninger og helbrede alskens sygdomme. De lærte, at rølliken skulle plukkes, når den blomstrede, og morgenduggen lå på den, og at den var en af de bedste planter til at hele og rense sår. De så, at saften fra et almindeligt løg kunne bruges til at lindre smerten fra en forbrænding eller helbrede en sårbetændelse, mens angelikplanten beskyttede mod besværgelser og sygdomme, men også kunne bruges mod mavesmerter og leddegigt. Perikumplanten derimod var vanddrivende og fungerede som en modgift mod indvoldsorm, og således fortsatte de gennem skovens medicinskab med deres mentor og fyldte deres små tasker med rødder, blade, blomster, planter, bark, svampe og urter, der skulle pulveriseres og blandes i det rette forhold til helbredende medicin. De var studerende i naturens universitet, og den viden, som de erhvervede her, var uvurderlig for stammens overlevelse. Cadarn glemte aldrig den viden, han modtog fra denne kloge, gamle

mand med det lange, hvide skæg. Snart blev han ferm til at finde og bruge gåseurt, hyldebær, øjentrøst, ingefær, enebær, mistelten, rosmarin, vejbred, baldrian og basilikum til at helbrede et udstrakt panorama af lidelser og sygdomme. Men hermed var den gamle druides viden ikke udtømt. Han fortsatte med at uddanne dem i trepanering, brugen af sonder til at udtage spydspidser, syning af dybe sår, helbredende bade i urter og mælk, brug af svedehuse og helbredende stene samt anvendelse af stærke trylleformler og besværgelser. Druidens nøgleord for et langt liv og et godt helbred var de tre M'er: Munterhed, Mådehold og Motion.

For en ægte druide var et træ i skoven ikke bare et stykke brænde, og et dyr var ikke kun et stykke vildt, der skulle jages og spises. Træerne og dyrene var levende og beboet af guder og ånder. En druide var konstant i kontakt med ånderne, guderne og klanens forfædre. De udgjorde en verden, der var mere virkelig end bondens daglige, trivielle pligter. De hellige fugle var raven, svanen, gåsen, uglen, solsorten og tranen, mens hunden, katten, ulven, tyren, vildsvinet, hjorten, hesten, bjørnen, laksen, vædderen, slangen og sommerfuglen også var højt skattede som hellige dyr. Alle druidens disciple lærte at forstå dyrene og tale deres sprog. En ægte druide måtte være i stand til at nærme sig en bjørn uden at lide overlast. Mange af træerne i skoven var også hellige som for eksempel rønnebærtræet, hasseltræet og takstræet, men mest helligt var egetræet, som forsynede kelterne med agern og tømmer til stærke skibe og huse. Keltiske højtidere og møder blev ofte holdt i de hellige egeskove, hvor man havde guderne og ånderne omkring sig. Druidernes verden var befolket af små mennesker såsom dværge, nisser, alfer og feer, der hjalp menneskene, hvis de blev behandlet med respekt, men som fik høsten til at slå fejl og husdyrene til at blive syge, hvis de ikke fik deres offergaver eller blev dårligt behandlet.

Den keltiske kalender fulgte månefaserne, der inddelte året i tretten månemåneder, der gik fra nymåne til nymåne. Månens faser styrede både kelternes personlige liv og landbruget. For eksempel såede man mellem nymåne og fuldmåne og plantede mellem fuldmåne og nymåne. Grunden til det var, at energierne er tiltagende fra nymåne til fuldmåne, mens de er aftagende fra fuldmåne til nymåne. Druiderne mente også, at menneskeracen nedstammede fra træerne, og de så hele universet i form af et træ. Hver af månefaserne i deres månekalender var derfor tildelt et bestemt træ med magiske evner, en keltisk guddom og et skytsdyr, samt et bogstav i det hellige, shamanske alfabet, Ogham. Ud fra en persons fødselstidspunkt kunne man fastslå hvilket træ-tegn, han tilhørte, og dermed hans personlighed og fremtid.

Cadarn var et sommerbarn og født i Egens tegn. Egen var druidernes helligste træ, der repræsenterede sjælen, som de mente var Guds øje. At en dør lavet af det solide egetræ holdt det onde på afstand var gammel visdom hos kelterne. Egetræet var træernes konge, som det stod der i skoven solidt plantet i jorden med sine stærke rødder og kraftige grene. En person født i egetræets tegn var stærk og udholdende; han kunne klare det, andre ikke kunne klare, og han var ligesom egetræet næsten udødelig. Et egetræ kan blive helt op til 800 år gammelt. En rigtig druide bar derfor altid nogle agern på sig, da de sikrede ham en lang alderdom.

Når en druide så ud i verdensrummet, så han ikke blot månen og nogle fjerne lysende stjerner. Han kendte til alle planeterne, der kredsede omkring den livgivende sol. Han var en veluddannet astrolog, der kendte planeterne Merkur, Venus, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun og Pluto samt deres kredsløb. Denne viden delte han med sine videbegærlige disciple, da han vidste, at den for altid ville gå tabt, hvis han ikke videregav den, inden han selv blev til støv og en del af det evige kredsløb.

Indvielsen

Da Cadarn havde været discipel i to år og suget viden til sig fra sin læremester, den altidende og altseende druide, var tiden kommet, hvor han og de andre disciple skulle indvies til de guder, som han skulle tjene resten af sit jordiske liv. Selve den hellige indvielse skulle foregå på Salisbury Plains i et meget helligt tempel, som blev kaldt for Stonehenge. Templet i Stonehenge bestod af to store rækker sten, der stod i en rundkreds, som var omkring 33 meter i diameter. De yderste sten var over fire meter høje med overliggende sten, der dannede en ubrudt ring. Inden for den yderste stenrække var en yderligere rundkreds af to meter høje, polerede blåsten, der så ud, som om de indeholdt gyldent stjernestøv. Inden for rækken af blåsten stod en hesteskoformet række af parvise sten med overliggere, som strakte sig helt op til syv meters højde. Et imponerende skue for en dreng, som aldrig havde kendt til andet end landsbyens lerklinede hytter med stråtag. Cadarn strakte næsten halsen af led for rigtigt at kunne se dette eventyrlige bygningsværk, hvis lige han aldrig havde set før.

”Dette tempel blev bygget til gudernes ære af vores forfædre under store ofre for mange, mange hundrede somre og vintre siden,” sagde druiden, da han førte sine novicer rundt om bygningsværket, så de kunne beundre det i al sin pragt.

Tavse gik børnene rundt om templet, overvældede over dets størrelse og i dyb respekt for guderne.

”Næste gang, I ser templet, bliver ved jeres indvielse, der vil ske på en af årets helligste dage, sommersolhverv, hvor moder Jord fejrer sit bryllup med kong Sol. Vi vil påkalde Lysets fyrste, og bede ham jage mørket på flugt, så solen kan give os en frugtbar jord og et stærkt folk. Fra nu af vil den stærke kong Eg overtage kongeriget efter sin bror, kong Kristtjørn, som gennem den lange vinter har skærmet os mod kulden og blæsten.”

Til den store festdag i juni, hvor man fejrede sommersolhverv, blev børnene iklædt de samme hvide dragter, som deres druide bar. De var nu modne til at blive indviet. Efter denne dag ville de ikke længere være disciple, men druider af første grad og klar til at modtage den esoteriske

lærdom, som kun de indviede kunne modtage. Tidligt om morgenen før solopgang befandt børnene sig i den inderste hesteskoformede stenrække sammen med deres druider for at se solen stå op og kaste sine stråler på den fem meter høje hælsten, der med sin lange skygge ville vise, at den lange, kolde vinter endeligt var forbi. Indbyggerne fra de nærliggende landsbyer var valfartet til templet for at deltage i miraklet og bønfalde guderne om en god og frugtbar høst. Snart blev det ene bål efter det andet tændt på højene omkring Stonehenge for at fejre solens komme, og da de første solstråler ramte de fire meter høje sandsten, lød der et jubelråb fra tusinder af struber i taknemmelighed over, at guderne ikke havde svigtet dem. Druiderne fremsagde deres hellige bønner og gennemgik indviklede, religiøse ritualer til gudernes ære, mens befolkningen vendte sig mod den opgående sol og blottede deres hoveder i ærbødighed. Da ritualerne var overstået, dansede man rundt om Stonehenge og bålene i en rundkreds for derefter i kædedans at fortsætte ud over markerne i et spiralføremet mønster, der skulle efterligne solens bevægelser, når den bevægede sig væk fra centrum ved vintersolhverv og tilbage til centrum igen ved sommersolhverv.

Efter den anstrengende dans skulle der festes, og her smagte Cadarn og de nye druider for første gang kelternes stærke, hjemmebrændte brændevin. Alle festede og drak, fordi guderne havde vist sig venligt stemt over for dem, og det skulle fejres på passende vis med mad og drikke i flere dage.

Romerne kommer!

Men der var en slange i paradiset, som truede med at tage deres århundrede gamle traditioner fra dem og gøre dem alle til undersåtter og slaver af det romerske imperium. De forhadte, romerske legioner under Julius Cæsar havde invaderet Britannien i år 55 f.Kr. og underlagt sig mere og mere af det hellige land på trods af kelternes fanatiske modstand. Store keltiske hærførere som Caratacus og dronning Boudica havde kæmpet mod de krigsvante, romerske legionærer, men havde lidt nederlag med store tab af menneskeliv. Kelterne blev presset længere og længere ind i landet af deres undertrykkere.

Den dag, da Cadarn fyldte ti år, trak hans far ham til side.

”Min kære dreng,” sagde han og lagde sin hånd på Cadarns skulder. ”Du er nu fyldt ti år, og du er blevet en voksen ung mand.”

Cadarn kiggede op på sin far, som ragede op over ham som et stort og stærkt egetræ i skoven.

”Du ved, at romerne kommer nærmere og nærmere til vores landsby, og vi er nødt til at kæmpe for vores frihed.”

Cadarn nikkede. Han havde hørt de ældre snakke om det ved bålet om aftenen.

”Jeg bliver snart nødt til at forlade jer for at kæmpe mod romerne. Så skal du være manden i huset og passe på din mor og søster, indtil jeg vender tilbage.”

Cadarn nikkede og følte sig meget voksen, fordi hans far ville overlade hele familiens ve og vel til ham.

”Hvornår rejser du?” spurgte han med let rystende stemme.

Hans far klappede ham kærligt på hovedet.

”Alle våbenføre mænd i landsbyen drager af sted i morgen tidligt, når udrustningen er klar.”

Ingen sov i landsbyen den nat. Hele natten kunne man høre smedenes energiske hamren og banken, mens de arbejdede på at gøre sværdene og ringbrynjerne klar til den lille bondehær, der skulle i krig mod romerne.

Da solen stod op næste morgen, var hele landsbyen på benene, og foran hver eneste hytte kunne man se en mand højt til hest iført en ringbrynje, en ternet kappe i klanens farver og en rund hjelm med ørebeskyttere. I hånden holdt han et farvestrålende skjold beklædt med læder. I bæltet hang et slagsværd, hvis æg var så skarp, at det kunne kløve en mands hoved i ét eneste hug. Yderligere havde alle rytterne et langt spyd med jernspids samt en slynge til at kaste sten mod fjenden.

Cadarn kiggede stolt på sin far. En rigtig kriger, som var klar til at gå i krig for at forsvare landsbyen og sin familie mod de indtrængende romere. Cadarns mor kiggede derimod bekymret på sin mand og trykkede hans hånd uden et ord. Cadarns lillesøster, Essyllt, tog sig derimod ikke af alt postyret. Hun legede som sædvanligt med sine kludedukker og lerting, der var en miniatureudgave af de voksnes lerpotter og krukker. Hun var endnu alt for lille til at forstå de voksnes farlige verden.

Cadarns far kyssede sin kone og Essyllt farvel, mens Cadarn mandigt trykkede sin far i hånden til afsked. Efter mændene havde sagt farvel til deres familier, som de måske aldrig ville komme til at se igen, red de i samlet flok ud på den lille jordvej, som førte væk fra landsbyen. Konerne vinkede efter deres mænd, til de ikke kunne se dem mere, men ingen af krigerne vendte sig om. Snart var de forsvundet bag horisonten, som om de aldrig havde eksisteret.

Livet gik videre i landsbyen, mens mændene var væk. Cadarn måtte hænge i med arbejdet på marken. Han havde ikke mere tid til at gå til sin druide for at forøge sin lærdom om naturen og guderne. Essyllt fik travlt med at passe familiens høns, grise, geder og får. Pludseligt var der ikke mere tid til at lege, og de voksnes verden rykkede tættere på børnene med sine pligter og hårde arbejder. Der gik mange uger, hvor man ikke hørte noget nyt om mændene, men en dag kom en af dem udmattet ridende tilbage. Han sad ikke rankt og selvsikkert på hesten, som da han red ud, men klamrede sig til sadlen for ikke at falde af. Ringbrynjen var ødelagt, tøjet flået i stykker, og hjelmen var borte. Han havde stiksår mange steder på kroppen, var udhungret og temmelig medtaget. Bekymret nærmede landsbyens kvinder sig for at høre nyt om deres mænd, men manden var for svag til at tale. Han faldt omgående i søvn på et leje af bløde skind og blade. Den næste dag blev han tilset og plejet af den dygtigste druide i omegnen, men først hen under aften kunne manden fortælle, hvad der var sket. Liggende ved landsbyens lejrball på sit bløde leje berettede han med svag stemme om slaget med de romerske legionærer.

”De romerske soldater stod opstillet i tætte rækker nede i dalen. Solen skinnede i deres blanke hjelme. I bakkerne over de romerske legionærer stod vi tusindvis af keltere fra mange forskellige stammer. Nogle bar ringbrynjer som os, mens andre var malet blå på deres nøgne krop ifølge gammel tradition. Druiderne fremsagde bønner og ofrede til guderne, for at vi skulle vinde. På et aftalt signal red vi under høje råb ned mod den romerske hær for at splitte den ad for alle vinde. Men romerne holdt rækkerne og bevægede sig ikke. I stedet sendte de en byge af spyd mod os. Spyddene satte sig fast i vores skjolde, så vi måtte kaste dem fra os. Så dannede romerne en skjoldmur og pressede os tilbage. De stak os med deres lanser og sværd. Vi angreb dem igen under store tab, men uanset hvor hårdt vi prøvede, kunne vi ikke bryde igennem deres skjoldmur. Vi blev presset længere og længere tilbage. Endnu flere modige keltere faldt på slagmarken. Romerne gav sig ikke, uanset hvor hårdt vi kæmpede. Der gik panik i vores folk. Mange begyndte at flygte. Så slap romerne deres ryttere løs på de flygtende.”

Manden skjulte ansigtet i hænderne og hulkede halvkvalt.

”Det var et forfærdeligt blodbad. Jeg så dem dø alle sammen. Jeg overlevede kun, fordi jeg lå som død på slagmarken. I nattens mulm og mørke listede jeg mig bort.”

Han sank udmattet tilbage på sit leje efter at have beskrevet slaget. Druiden gav ham noget styrkende, så han kunne besvare de spørgsmål, der regnede ned over ham.

”Hvad med min mand?”, ”Er der flere overlevende?”, ”Er romerne på vej?” ”Hvad gør vi nu?”

Kvinderne talte i munden på hinanden. Manden hævdede hånden for at få ro.

”Jeg ved ikke mere, end jeg allerede har fortalt. Det hele var meget forvirrende. Jeg ved ikke, om der er andre overlevende end mig. Måske nogle af mændene er taget til fange af romerne. Måske de har slået dem alle ihjel. Jeg ved det ikke.”

Han sukkede dybt og faldt udmattet tilbage på sit leje.

Stemningen var meget trist. Nogle af kvinderne begyndte at græde. Drengene løftede manden op og bar ham ind i hans hytte, så han kunne få ro.

De næste par uger ventede man spændt på, om flere af landsbyens mænd skulle dukke op, men man ventede forgæves. Der kom ikke flere.

Man så heller ikke noget til romerne, så man indstillede sig på at fortsætte livet så godt, som man kunne.

Cadarn forsøgte at trøste sin mor og søster. Han prøvede at overbevise sig selv om, at hans far en dag ville vende hjem igen. Hans far var sikkert kun flygtet fra romerne, og når der igen var fred i landet, ville han vende hjem. Inderst inde tvivlede han på, om han nogensinde fik sin far at se igen, men udadtil virkede han optimistisk. Han havde lovet sin far at være manden i huset, indtil han vendte hjem, og det løfte ville han holde. Men om natten græd han sig ofte i søvn, fordi han var alene med sine dystre tanker og ikke kunne betro sig til nogen.

Samhein

Ugerne og månederne gik med pasning af markerne og husdyrene, og da høsttiden kom, fik Cadarns landsby hjælp til høsten fra folk i de nærliggende landsbyer. Selv om kelterne var opdelt i mange forskellige klaner med hver deres høvding, var romerne den fælles fjende, som samlede dem, og derfor var man mere end villig til at give hinanden en hjælpende hånd, når høsten skulle i hus i oktober. Det var en travl tid, hvor man skulle samle forråd til den lange, kolde vinter, og der var ingen tid til at feste, før hele høsten af byg, havre, hvede, majroer og æbler var sikkert i hus. Til ildstedet skulle der også samles tørv og træ, som man stablede op ved husets arne, så det kunne tørre og være klar til den kolde tid. Det var også nu, hvor man skulle slagte dyrene og nedsalte kødet, så man var klar til at møde vinteren, hvor landskabet blev hyllet i sin lange, hvide snekappe. Først når de sidste neg var tærskede, og vinterforrådet var sikkert i hus, var det tid til at afholde den store høstfest eller Samhein, hvor man ofrede til frugtbarhedsguderne, der havde vist sig gavmilde i årets løb. Samhein var en af kelternes vigtigste højtider sammen med højtiden Beltane, der blev fejret i maj, hvor den bebudede sommerens komme.

Selve det keltiske år begyndte med den mørke, keltiske vinter kaldet An Geamhradh og sluttede med Am Foghar, som var selve høsten om efteråret. Kelterne mente nemlig, at frøet til fremtiden blev sået og spirede i mørket. Det brød først frem i fuldt flor ved højtiden Beltane, hvor man med fryd bød sommerens lys og varme velkommen. En anden vigtig ting ved Samhein var, at det var det tidspunkt på året, hvor guderne nærmede sig Jorden og udviskede grænserne mellem den jordiske verden og det hinsides. Her havde ens afdøde slægtninge mulighed for at vende tilbage til Jorden igen som et dyr – måske i skikkelse af en sort kat. Cadarn, Essyllt og deres mor satte derfor mad og drikke ud til de afdøde for at byde dem velkommen. Og man åbnede alle døre, vinduer og led på vid gab, så det blev lettere for de afdøde at komme ind.

Tidspunktet for tusmørket, Oiche Shamhna, var det helligste tidspunkt på dagen, og når det kom, blev alle ildsteder i landsbyen slukket. Hele landsbyen begav sig derefter i samlet flok op til den

nærmeste bakke, hvor druiderne havde bygget store bål, der blev antændt til gudernes og åndernes ære. Hånd i hånd gik Cadarn og hans lille familie op til bålene, som allerede flammede lystigt i den mørke nat. Med sig havde de korn fra den nyligt overståede høst, samt et nyslagtet lam og knoglerne fra de andre dyr, som var blevet slagtet til vinterens forråd. Mens druiderne opsendte bønner til guderne, kastede landsbyens beboere deres medbragte offergaver ind i bålene samtidig med, at de opsendte deres egne bønner for fremtiden. Druiderne betragtede opmærksomt bålene. Ud fra den måde bålene brændte på, kunne de spå om fremtiden.

”Tror du, far vender tilbage til os i aften,” spurgte Essyllt sin mor, da de kastede deres offergaver på bålet.

Hendes mor lagde armen omkring hendes skuldre og trykkede hende ind til sig, før hun ømt sagde: ”Ja, det tror jeg bestemt, at han gør, Essyllt.”

Cadarn kiggede på sin lille familie og oplevede for første gang en følelse af tryghed, som han ikke havde oplevet, siden hans far rejste fra dem.

Han stirrede ind i det flammende bål og kastede nogle hasselnødder ind i det, der skulle repræsentere ham selv, Essyllt og hans mor. Ud fra hvordan hasselnødderne brændte i bålet, kunne han forudsige deres fremtid. Hvis de sydede, dampede eller måske revnede med et knald, var det et dårligt tegn, men hvis de brændte roligt til en askehob, var det et tegn på et langt liv og en lykkelig fremtid. Han studerede opmærksomt hasselnødderne, og med en bekymret mine så han, at hans mors hasselnød blussede op i en klar flamme, mens hans egen og Essyllts hasselnød roligt brændte til en askehob. Han kunne ikke forstå det tegn, som guderne havde sendt ham. Hvorfor sendte de ham først et dårligt varsel om fremtiden og derpå to gode varsler? Hvad mon det betød?

Overalt kastede folk ting på bålet. Ting, der skulle repræsentere deres drømme, ønsker og håb for det kommende år. Og da ilden var ved at dø ud, tog de ifølge den gamle tradition en glød fra bålet og lagde den i en udhulet majroe, som var dekoreret med besværgelser skrevet med de hellige Ogham tegn. Disse tegn skulle beskytte dem mod de onde ånder, der også kom ned på jorden ved Samhein. Hele landsbyen begav sig så i samlet procession ned til den mørklagte landsby med de kostbare gløder fra de hellige bål, og nede i landsbyen blev hvert eneste ildsted tændt igen med disse gløder. Snart flammede bålene op overalt i landsbyen, hvor de indvarslede begyndelsen på det nye år. Efter de højtidelige ritualer for guderne, slog man sig løs med fælles mad og drikke til den lyse morgen,

mens skjaldene spillede og fremsagde digte til gudernes pris. Pigerne og drengene klædte sig ud med dyrehoveder og dyreskind og lavede løjer med de voksne natten igennem. Et nyt år var begyndt, og det var vigtigt at få det startet rigtigt.

Vikinger!

Efter høsten skulle jorden pløjes og renses for ukrudt, så den var klar til vintersæden. Det var dette arbejde, Cadarn var i gang med, da en dreng fra landsbyen forpustet kom løbende.

”Skynd dig at komme!” råbte han til Cadarn, der straks kastede tøjlerne fra sig.

”Nogle underlige skibe med dragehoveder er sejlet op på stranden.”

Cadarn løb hurtigt tilbage til landsbyen, da de fremmedes ankomst var et dårligt varsel. Så snart han nåede sit eget hus, løb han ind for at hente sin fars gamle sværd, der var lige så langt som ham selv.

”Hvad skal du med det?” spurgte hans mor bekymret og rejste sig fra skubbekværnen, hvor hun havde været i gang med at male rugkerner til mel.

”Nogle skibe med dragehoveder er sejlet op på stranden!” svarede han og gjorde mine til at løbe ud af døren med det lange sværd, som han holdt med begge hænder.

Hun greb ham i armen og stoppede ham.

”Bliv nu her, du er alt for lille til at slås med de voksne.”

Hun kiggede på ham med bedende øjne.

Han rev sig løs med et ryk.

”Jeg vil forsvare dig og Essyllt, selv om det skulle koste mig livet!” råbte han.

Så løb han ud af døren og næsten faldt over det lange sværd.

Sammen med de få voksne mænd, der var tilbage i landsbyen, løb han ned mod stranden for at stoppe de fremmede. Mellem stranden og landsbyen mødte de to grupper hinanden. De nordiske vikinger lignede ikke noget, han havde set før. De havde langt skæg og var klædt i farvede kjortler, bukser, lange kapper og dyreskind. I hænderne havde de runde skjolde, sværd, stridsøkser og spyd, som de kastede mod landsbyens mænd. Cadarn og mændene stoppede op for at dække sig mod de flyvende spyd. Snart stødte de to grupper sammen i en voldsom kamp,

men vikingerne slog sig hurtigt igennem kelternes svage forsvar. Den værste ydmygelse for Cadarn var, at en stor, rødhåret viking med fletninger i hår og skæg var ved at grine sig halvt ihjel, da Cadarn forgæves prøvede at ramme ham med sværdet. Vikingen slog bare hans sværd til side med de bare næver, så Cadarn mistede balancen og faldt på enden. Hurtigt fortsatte vikingerne op mod landsbyen for at plyndre den, efterladende et spor af døde og sårede keltere. En ydmyget Cadarn fulgte efter, men denne gang uden sin fars sværd. Det havde han efterladt på slagmarken. I landsbyen herskede der vildt kaos. Husdyrene rendte forvirret omkring og flere af husene stod i flammer. Overalt rendte vikingerne omkring med bytte i hænderne. Kvinder og børn lå kvæstede på jorden. Selv deres hellige druide lå døende på jorden. Vikingerne havde ramt deres lille landsby lige så pludseligt og voldsomt som en orkan, og snart var de på vej ned mod stranden igen med deres bytte. Cadarn fik et glimt af sin søster Essyllt, som skrigende blev slæbt ned til skibene. Da han kiggede sig om efter sin mor, kunne han ikke få øje på hende, men han kunne se, at deres hus stod i flammer. Han løb hen mod huset for at redde sin mor, men en stor, stærk viking greb ham i armen og trak af med ham. Han prøvede at sparke og bide vikingen for at slippe fri, men i stedet fik han et hårdt slag i hovedet, så alt blev sort. Vikingen slæbte ham ned til vikingeskibene, der lå halvt trukket op på land. Da han nåede sit skib, løftede han drengen op over lønningen og lod ham falde ned på dækket med et bump. Cadarn vågnede først, da de var kommet langt ud på havet. Da han åbnede øjnene, var han ikke klar over, hvor han befandt sig, men så huskede han den dramatiske kamp med vikingerne og sin brændende landsby.

Han rejste sig forsigtigt op i det gyngende skib og kiggede ud over rælingen. Han var omgivet af vikingeskibe, der brusede gennem vandet med deres karakteristiske rød- og hvidstribede sejl. Ingen af vikingerne tog notits af ham. De havde travlt med at styre det store sejl, som var fyldt af en stærk nordøstlig vind. Han kiggede sig omkring. Han havde aldrig set sådan et skib før. Det var omkring tyve meter langt og fem meter bredt. På dækket lå flere af vikingerne og sov, mens resten kæmpede med det blafrende sejl, der utålmodigt trak i skibet, som om det havde fået hjemve efter de danske strande. Bølgerne i den Engelske Kanal skummede vildt omkring det lange, slanke skib. Op og ned vippede det sødygtige skib, mens det som en slange bugtede sig gennem bølgerne. Således var skibene nemlig bygget. De var ikke stive og hårde som det solide egetræ, de var bygget af, men snarere smidige og elastiske som de slanger, de var opkaldt efter. Skibets bugtende bevægelse og de konstante op- og nedture gjorde Cadarn utilpas. Snart hang han ud over

skibssiden og ofrede til havguderne. Han havde aldrig før været søsyg i sit liv, og han troede helt bestemt, at hans sidste time var kommet. Efter at have ofret alt, hvad han havde i sig, faldt han udmattet omkuld i bunden af skibet. Her krummede han sig sammen, så han ikke lå i vejen for de vikinger, som trampede frem og tilbage. Men der var ingen steder, han kunne finde læ i det åbne vikingeskib. Konstant blev han gennemblødt af skumsprøjt, der stod ind over den lave lønning. Da solen gik ned forsvandt også dens livgivende varme, så den gennemvåde Cadarn rystede af kulde. Det var umuligt for ham at sove. Cadarn lagde mærke til, at vikingerne havde en slags vagtordning, hvor de delte natten og dagen mellem sig. Om dagen passede det ene hold vikinger roret og holdt udkig efter landmærker, og om natten overtog det næste hold vagten. Således fortsatte det dag efter dag. Cadarn blev også sat i arbejde. Hans job bestod i at øse det havvand ud, som trængte ind gennem sprækkerne mellem plankerne. Vikingerne viste ham, hvordan han skulle presse fåruld og harpiks ind i sprækkerne, så de blev tætte og holdt vandet ude.

På hele hjemturen fulgte vikingerne kystlinjen, da de kun kunne navigere ved hjælp af kendemærker på land. Efter fem dages sejlads nåede de frem til danernes strande, og i bar glæde over at se deres velkendte landskab igen, greb vikingerne deres skjolde og slog løs på dem med deres sværd. Skuffet betragtede Cadarn de flade marker, der slet ikke lignede det klippefyldte landskab, han kendte fra Cornwall. Her skulle han måske tilbringe resten af sit liv som fange hos nogle primitive stammer, der ikke engang talte hans sprog.

Da de nåede kysten blev sejlet taget ned og årene stukket ud gennem hullerne i lønningen. Tredive par lange årer ramte vandet samtidigt. Der skulle lægges mange kræfter i for at ro skibene op ad floden mod strømmen, og man måtte ofte skifte roere. De næste to dage roede man forsigtigt skibene gennem små floder og kanaler. Selv Cadarn måtte trods sin unge alder tage en tårn med den tunge åre, som skulle roes med begge hænder. Hurtigt fik han blødende og væskende vabler i hænderne, men han bed smerterne i sig og beklagede sig ikke over sin skæbne. Han var en mand, og han var sikker på, at hans far lige nu kiggede stolt ned på sin søn.

Efter tre dages rejse nåede de endeligt frem til deres mål: vikingebyen Hedeby eller Heiðabýr.

Hedeby

Næsten 40 kilometer inde i Slien fjord og beskyttet af 10 meter høje jordvolde og palisader lå en af vikingernes største og vigtigste handelsbyer kaldet Hedeby. Til denne by kom handelsrejsende fra hele verden for at gøre en god handel.

Selv om Cadarn var udmattet efter den lange og våde sejltur, kiggede han sig nysgerrigt omkring i sine nye omgivelser. Han så skibe og købmænd, som kom fra både Rhinlandet, Frankerriget, Rusland og Konstantinopel. Arabiske købmænd, som medbragte silkestof, krydderier og ædelmetaller, og som rejste hjem med hvalrostand fra Nordhavet, rav, keramik, glasvarer og uld. Alt blev handlet på dette internationale marked, hvor man kunne finde både eksotiske ting som bjergkrystal fra Rhinlandet, karneolperler fra Sortehavsområdet og blysegl fra Konstantinopel samt mere almindelige forbrugsvarer som våben, husdyr, korn, øl, mælk, klæde, keramik, salt, vin, rav, træbjæver og beg. Ja, der var faktisk ikke den ting, som man ikke kunne finde på markedet i Hedeby. Cadarn havde aldrig før set en sådan rigdom og velstand, som den han så her i denne internationale havn fyldt med tungt belæssede skibe, der konstant sejlede ind og ud. Hvad han snart skulle erfare, så var han også selv en af vikingernes handelsvarer. I Hedeby var der nemlig også en livlig handel med krigsfanger, som blev solgt som slaver og trælle. Efter vikingeskibet havde lagt til ved en anløbsbro, blev fangerne bundet sammen og ført gennem byen til et stort hus med stråtag, hvor de fik serveret bygrød af en kvindelig træl.

Cadarn spiste med stor appetit, da han stort set ikke havde spist noget, siden vikingerne bortførte ham fra Cornwall. Han kiggede sig nysgerrigt om i den store bygning, mens han spiste. Bortset fra nogle groft, udhuggede bænke og egetræsborde var der ikke andre møbler i bygningen. Ved de tætpakkede borde sad folk fra mange lande, der talte sammen på mange forskellige tungemål. Der var folk fra Britannien som ham selv, og folk fra både Frankerriget, Rusland, Island, Norge og Rhinlandet. Overalt, hvor vikingerne havde sat deres fod, havde de plyndret og taget krigsfanger med til at trække for dem. Efter måltidet

lagde flere af fangerne sig ned på det hårdt stampe jordgulv for at få lidt søvn i øjnene. Cadarn derimod gik rundt blandt fangerne for at se, om han kunne få øje på sin søster, Essyllt. Men han kunne ikke se hende nogen steder, så måske holdt vikingerne hende fanget et andet sted.

Næste dag fik de igen grød, som dagen før. Så blev de bundet sammen og ført gennem byen til markedet, hvor de skulle sælges for den bedst mulige pris. Hedeby bestod hovedsageligt af tætliggende huse med risflettede vægge og stråtag. Hovedgaden var belagt med træplanker, der lå ovenpå mudderet, og tværs gennem byen strømmede en lille bæk, der gav vand til byen. På markedet havde købmændene, egnens bønder og byens håndværkere stillet sig op for at tage de nye slaver i øjensyn. De kiggede med nysgerrige øjne på de fremmede og tog mål af dem: Var de sunde og stærke nok til at arbejde for dem? Selv om slaver var billige, så kostede de dog mere end okser og heste, så det gjaldt om ikke at blive snydt. En syg slave ville bare være en udgift for køberen. For selv om en slaveejer ifølge vikingernes uskrevne lov havde fuld hånd- og halsret over sine slaver, og ingen ville blande sig i, om han slog dem ihjel eller ej, så havde han ifølge den samme lov også pligt til at sørge for deres pasning og pleje, hvis de blev syge. Efter at køberne havde studeret udvalget af slaver grundigt, begyndte man at handle indbyrdes. Den, som kom først, fik de bedste slaver. Cadarn stod tålmodigt og ventede på, at det blev hans tur til at blive solgt. Han var en af dem, der blev solgt til sidst, da en dreng på ti år ikke var stærk nok til det tunge arbejde i marken og derfor mindre værdifuld. Men til sidst kom der en kraftig og skægget viking med et beskidt skødeskind af kraftigt oksehud og studerede ham nysgerrigt.

”Han ser noget lille og svagelig ud,” sagde han til den rødhårede viking, der havde bortført Cadarn.

”Du skal ikke lade dig narre af hans udseende. Han er en stærk lille fyr. Han var lige ved at flække hovedskallen på mig,” lo vikingen, så skægget rystede.

”Virkelig?” sagde manden med skødeskindet tvivlende. ”Man skulle ikke tro, at han kunne gøre en loppe fortræd.”

”Du kan få ham til en rimelig pris,” sagde den rødhårede.

”Han har vel ingen skjulte fejl, for så får du ham igen.”

”Nej, han er frisk og sund,” garanterede den rødhårede viking.

”Jeg vil give to sølvmonter for ham.”

”Lad os sige tre og en halv, så er han din,” sagde den rødhårede.

”Du kan få to og en halv. Han er dyr at have på kost,” sagde manden med skødeskindet og spyttede på jorden.

”Det er i orden, jeg vil gerne af med ham.”

Manden fiskede tre sølvmonter op af lommen og klippede den ene af monterne over med en tang. Så rakte han den rødhårede viking det aftalte beløb. Den anden halve sølvmonter lagde han omhyggeligt tilbage i lommen.

Han rykkede i rebet, som Cadarns hænder var bundet med.

”Kom så, nu skal du tjene dine penge ind igen,” sagde han og trak af med ham.

Cadarn fulgte godvilligt med til udkanten af byen, hvor manden havde indrettet en smedje i et lille stråtekt hus. Cadarn kendte udmærket til smedjer fra sin egen landsby. Han havde tit stået i smedens værksted og beundret hans kunst, når han tog det rødglødende jern ud af esen og bankede det ud til en hestesko og et jernbeslag eller fremstillede de små ringe til ringbrynjer. Han havde altid ønsket sig at lære smedens svære kunst, og nu fik han måske lejlighed til at lære kunsten af hos denne vikingesmed. Han fik lov til at sove i værkstedet om aftenen, og det var han godt tilfreds med. Der var dejligt varmt ved den lune esse, og så var han også lige i nærheden, når der skulle tændes op i den tidligt om morgenen, så den var klar til smeden.

At arbejde for en smed var et strengt arbejde for en dreng på ti år, da smeden selv skulle skaffe sig sit eget jern. Cadarn fandt ud af, at man ikke bare kunne grave jern op af jorden, men at det skulle udvindes af myremalm, som man hentede i den nærmeste mose. Om sommeren, når moserne var næsten udtørrede, måtte Cadarn derfor ud og grave efter den dyrebare myremalm, som lå begravet under mosens muldlag. Der skulle fyldes mange spande med myremalm, da man kun kunne udvinde meget lidt rent jern af malmen. Ud af ca. 400 kilo myremalm, kunne man kun udvinde omkring 40 kilo rent jern, som smeden kunne bruge til at lave redskaber af. Med sved på panden og med muskler, der rystede af anstrengelse, stod Cadarn i ugevis og gravede i den bløde mosejord for at få nok myremalm op af den udpinte jord. Når han havde gravet en tilstrækkelig stor mængde af den rødbrune malm op fra mosen, var det tid til at riste myremalmen over et bål, så malmen blev helt tør og drænet for vand. Derefter skulle malmen knuses og anbringes i en ovn, der fjernede slagterne fra jernet.

Selve ovnen var over en meter høj og fremstillet af sand, hestemøg og rødder med en dyb underjordisk slaggegrube, så slaggerne kunne løbe fra jernet, når jernmalmen blev opvarmet i ovnen til omkring 1300 grader med brændende trækul. Selve fremstillingen af jernet blev overvåget omhyggeligt af en mand, som havde lært hemmeligheden bag denne vanskelige proces af sin far, der igen havde lært den af sin far. Hemmeligheden blev omhyggeligt bevaret i familien og kun overgivet fra far til søn. Hvis man ikke kendte hemmeligheden om, hvordan en lerovn skulle bygges, og hvordan trækullene skulle fordeles mellem lagene af jernmalm, ville ovnen måske falde sammen, eller brændingsprocessen ville måske mislykkes, og så ville man være nødt til at begynde forfra med at bygge en ny lerovn og grave ud til en ny slaggegrube. Selv om Cadarn var med til bygningen af flere af den slags lerovne og så jernmesteren i arbejde, så lykkedes det aldrig for ham at lure fagets hemmeligheder af, da mesteren vogtede over sin hemmelighed, som også krævede hjælp fra de nordiske guder for at lykkes.

I stedet måtte Cadarn koncentrere sig om at samle løvtræ i skoven, som kunne bruges til trækul. Når det friske ege- eller bøgetræ var samlet sammen, skulle det tørres, og derfor blev det omhyggeligt stablet i et hul i jorden og dækket over med friske blade og græstørv. Så blev der tændt et bål i midten af træbunken, så varmen fra de brændende træstykker kunne drive vandet ud af det omgivende træ. I løbet af de næste par uger blev træet så omdannet til det sorte trækul, hvis man bare konstant sørgede for, at ilden lige akkurat fik nok ilt til at holde sig i live, og ikke fik alt for meget ilt, så hele træbunken begyndte at brænde. Det var et beskidt og anstrengende arbejde at fremstille trækul, og Cadarn kunne ikke blive enig med sig selv om, hvad der var værst: At stå i den fugtige mose og grave myremalm op eller at lave trækul ud af egetræ.

Når han ikke stod i mosen og gravede eller fremstillede trækul i skoven, opholdt han sig i smedjen, hvor han betjente blæsebælgen for smeden eller hjalp ham med at holde de rødglødende jernstænger, så smeden kunne banke på dem. Men på trods af sit strenge arbejde og de lange arbejdstider, sørgede han altid for at lave sit arbejde samvittighedsfuldt og godt, samtidig med han prøvede at suge så meget viden til sig som muligt, ligesom den gang han var under oplæring hos druiden.

Smeden lærte snart at sætte pris på sin flittige lærling, og han brugte ham mere og mere i smedjen til at gå til hånde. Han købte også et par trælle mere, og nu var det deres tur til at grave myremalm i mosen og fremstille trækul i skoven. Cadarn slap nu for at blive sendt ud i mosen og skoven. I stedet tog smeden den lærenemme træll under sine vinger og

oplærte ham i fagets hemmeligheder. Cadarn havde nu været i danernes land i to år og lært sproget så godt, at han kunne forstå det meste.

”Se nu her, træl,” sagde smeden til Cadarn.

Han sagde altid træl til Cadarn. Det hørte med til vikingernes tradition, at en træl var en træl, på samme måde som en ko var en ko. En ko var et dyr, og derfor havde den selvfølgelig ikke noget navn. En træl var også en slags dyr, så derfor havde en træl selvfølgelig heller ikke noget andet navn, end træl.

”Når du skal smede okser eller våben, så er det nødvendigt at kende forskel på det jern, som du bruger.”

Smeden trak en rødglødende jernstang ud af essen og bankede på den, så gnisterne fløj.

”Denne jernstang er blevet ophedet langsomt og i lang tid, så nu er jernet blevet blødere og sejere. Hvis jeg blander dette jern med stål, så kan jeg lave en skarp og solid økse. Til æggen og nakken på øksehovedet bruger jeg det hårde stål, mens jeg bruger det bløde og seje jern til resten.”

Smeden trak endnu en jernstang ud af den glødende esse og bankede den sammen med den første jernstang, så det dannede et øksehoved, og det var ikke svært at se, hvorfor folk i landsbyen mente, at han måtte stå i ledtog med alfernes konge, Vølund smed, eller de andre sagnagtige smede som Regin og Skallagrim. Sagnet sagde, at Vølund smed ved hjælp af hønsemøg havde omdannet jern til stål, som han brugte til at smede det legendariske sværd Mimung.

Smedens visdomsord var bestemt ikke spildt på Cadarn, der sugede viden til sig som en tørstig svamp. En af Cadarns styrker var, at han aldrig glemte noget, som han en gang havde lært. Han huskede alt, hvad den kloge druide havde lært ham i Cornwall, og nu sugede han viden til sig fra vikingernes smed, som med glæde lærte sin kunst fra sig til en interesseret tilhører.

Cadarn lærte hurtigt at smede enkle redskaber og knive til byens borgere, og til sig selv smedede han en skarp og smukt dekoreret kniv – det var det eneste våben, som en træl måtte eje ifølge vikingernes lov. Efter at have smedet redskaber, hestesko og beslag i lang tid for smeden, trak smeden en dag Cadarn til side og sagde:

”Jeg har nu lært dig alt, hvad jeg kan af min kunst, men der er en ting, som jeg aldrig har vist dig.”

Smeden tog Cadarn i armen og førte ham hen til essen, hvor jernstænger af fin kvalitet lå og glødede.

”Jeg har aldrig vist dig, hvordan man smeder et stærkt sværd, som kan hugge igennem jern.”

Cadarn sagde ikke noget, men kiggede interesseret på smeden.

”For at lave et godt sværd skal man blande stål og jern sammen. Ved at smede det seje og bløde jern sammen med det hårde og sprøde stål, får man et stærkt sværd. Stålet gør sværdet hårdt og skarpt, så det ikke bøjer, og jernet gør sværdet smidigt og sejt, så det ikke knækker.”

Smeden gjorde tegn til, at Cadarn skulle betjene blæsebælgen og få ilden til at blusse kraftigt i essen.

Mens Cadarn pustede luft til ilden, så den blev varmere og varmere, lagde smeden skiftevis et lag af stål ovenpå et lag af jern og bankede dem sammen med energiske slag med hammeren. Cadarn fulgte nysgerrigt med i smedens bearbejdning af jernet, som begyndte at antage formen af en klinge. Han viste også Cadarn, hvordan man ved hjælp af hønsemøg blandede fosfor ind i jernet for at gøre jernet hårdt og sprødt som stål. Lag på lag af jern og stål blev føjet til klingens midterparti.

Store svedperler løb ned af smedens pande, mens han koncentreret arbejdede med det lange sværd.

”Det er et bestillingsarbejde til byens høvding, så det skal være meget smukt,” sagde han, mens han bankede og hamrede på klingens midterparti.

”Mere varme. Den skal være rygende varm,” sagde han om essen.

Cadarn trykkede stærkere på blæsebælgen, så ilden blussede som helvedets flammer.

Smeden stak det halvfærdige sværd ind i essen og varmede det op igen, inden han lagde endnu et tyndt lag jern på.

”Hemmeligheden er, at klingens midterparti skal opbygges af mange, mange tynde lag.”

Han trak sværdet ud og bankede på det, så gnisterne fløj.

Selv om Cadarn havde været hos smeden i næsten to år, så virkede det stadig som den rene trolddom, når smeden fremstillede redskaber og smukke våben af den grove myremalm fra mosen. Han håbede, at han

selv en dag ville blive lige så dygtig som denne nordiske vikingesmed. Det var en kunst, som var værd at lære.

Således fortsatte smeden utrætteligt i timevis med at smede på det sværd, som skulle være et levende bevis på hans dygtighed og evner som smed, samt et bevis på hans gode forhold til de nordiske guder. Mens smeden polerede og ætsede sværdets overflade med syre, så ciseleringerne kunne skinne sølvhvidt gennem overfladen, faldt Cadarn udmattet i søvn efter sit hårde arbejde med blæsebælgen. Han havde pumpet den i mange, mange timer uden ophør. Arbejdet havde tæret på hans kræfter, så han faldt hurtigt i søvn, mens smeden stadig arbejdede på sværdet.

Han havde sovet et godt stykke tid, da han blev vækket af en skarp og bidende lugt. Han hostede voldsomt, da røg trængte ned i hans lunger. Da han åbnede øjnene, kunne han slet ikke orientere sig. Smedjen var fyldt af sort, tyk røg. Han kiggede sig omkring med svidende øjne. Nede på gulvet fik han øje på smeden, der lå sammenkrummet i en bunke hø med det halvfærdige sværd i hånden. Det så ud som om, at smeden også var faldet i søvn af udmattelse efter sit hårde arbejde. Den varme esse havde åbenbart antændt stråtaget, og flammerne havde allerede fået godt fat. Cadarn hældte en pøs vand over sit tøj, så hans kofte blev gennemblødt. Så dækkede han munden med sit ærme for at holde røgen ude. Han hostede voldsomt på grund af den stærke røg. Hurtigt skyndte han sig hen til smeden og ruskede i ham, men kunne ikke vække ham. Smeden lå som livløs på gulvet. Han greb fat i smedens ben og trak ham hen mod døråbningen. Brændende strå fra taget faldt ned over Cadarn og satte ild i hans tøj. Heden fra ilden sved hans hår og øjenbryn. Desperat hev og sled han i smedens tunge krop, men hans kræfter slog ikke til. I sidste øjeblik måtte han give op og kaste sig ud af smedjen, netop som taget styrtede brændende ned og begravede smeden i et hav af flammer.

Selv om det var lykkedes for Cadarn at komme ud af det brændende hus, var han lagt fra i sikkerhed, da flammerne fra smedens hus havde bredt sig til de nærmeste huse, der også stod i flammer. Gnisterne fra de brændende huse sprang fra stråtag til stråtag, og ilden bredte sig med lynets hast til det meste af byen. Overalt stod de søvndrukne indbyggere med vandspande og prøvede på at redde deres huse, men det var en håbløs kamp, da ilden konstant fik ny næring fra stråtagene og det tørre træ. Først da vinden slog om senere på natten, lykkedes det for dem at stoppe ildens rasen, men da havde den allerede fortæret halvdelen af byen.

Ophidsede kiggede byens borgere sig om efter sydebukke. Der måtte være en grund til, at guderne havde besluttet sig for at straffe byens indbyggere med bål og brand. Snart bredte rygten sig, at guderne havde besluttet at straffe byen, fordi den havde så mange trælle, der ikke troede på Odin og Thor. En rasende menneskemængde samlede sig på torvet, hvorefter den begyndte at gå på jagt efter byens overlevende trælle. Cadarn kunne hurtigt se, hvor dette bar hen. Han havde før hørt om menneskeofringer til gudernes ære, og han var helt sikker på, at det ville være nødvendigt med et stort offer for at tilfredsstille de rasende guder. Da han ikke ønskede at få hovedet hugget af eller det, som var værre, kravlede han i ly af mørket hurtigt op af den høje jordvold, der omgav byen, og løb alt hvad han kunne. Måske de ville give ham skylden for branden, hvis de fik fat på ham. Hvem ville tro på en træl, selv om han fortalte dem sandheden.

Under sin flugt undte han sig hverken rast eller ro, men flygtede hovedkuls langt væk fra Hedeby. Han løb over knoldede marker og gennem tætte skove, hvor tjørnekraattet rev hans sortsvedne tøj til laser. Han pustede som en blæsebælg af udmattelse, hans muskler smertede for hvert skridt han tog, men han pressede sig selv længere og længere nordpå – så langt væk fra sine forfølgere som muligt. Om dagen gemte han sig i de tætte skove, hvor han levede af bær, frugter og rødder, og om natten fortsatte han sin flugt som et jaget dyr, indtil han følte sig i sikkerhed. Således flygtede han i mange dage og undgik frygtsomt mennesker og beboede steder.

Landsbyen Hodde

”Hvem er du?”

En pigestemme vækkede ham. Han kiggede forskræmt op og så en lille pige på omkring ti år med favnen fuld af grene.

Det var dag, og som sædvanligt havde han bygget sig et skjulested, hvor han kunne ligge og sove, indtil det blev nat igen. Pigen var åbenbart ude og samle brænde, og så var hun stødt på hans skjulested.

Han rejste sig langsomt – for udmattet til at flygte. Nysgerrig og uden frygt stirrede hun på den lasede og beskidte dreng, der stod foran hende.

”Er du en træl?” spurgte hun og pegede på hans læderhalsbånd.

Han nikkede, alt for træt til at svare.

”Hvor kommer du fra?”

Han pegede mod syd.

”Hvad laver du så her?”

”Min herre er død,” sagde han kort.

”Er du sulten?” spurgte hun og kom nærmere.

”Jeg har ikke spist i mange dage,” svarede han træt.

”Kom med mig hjem, så kan du få noget at spise.”

Hun tog hans beskidte hånd og trak i ham.

Hans første tanke var at rive sig løs fra pigen og flygte langt bort fra hendes landsby, men han kunne ikke flygte for altid. Måske ville han være mindre heldig næste gang og i stedet støde på nogle blodtørstige vikinger, der ville slå ham ihjel. Det var måske et tegn fra guderne, at den lille pige havde fundet ham og tilbudt at hjælpe ham. Burde han ikke tage imod dette tegn?

”Kom nu!”

Pigen trak utålmodigt i hans hånd. Noget i hendes stemme indgød ham tillid. Hun ville hjælpe ham, og måske ville hendes landsby også tage godt imod ham ligesom denne lille pige.

Han besluttede sig for at følge med hende, og han lod sig villigt føre til landsbyen i nærheden. De gik sammen hånd i hånd over grønne græsenge, nypløjede marker og gennem levende hegn, indtil de kom til en indhegnet landsby, der bestod af 30-40 lerklinede huse med stråtag. Overalt, hvor de kom frem, stoppede voksne og børn op og stirrede på det besynderlige par, som kom gående. En lille pige på ti år, der trak af sted med en kulsort og beskidt dreng i laset tøj. Hun førte ham hen til brønden, der lå midt i landsbyen på forten, hvor svinene rodede rundt i mudderet efter noget spiseligt.

”Du må hellere vaske dig lidt,” sagde hun og rynkede på næsen. ”Du lugter som en hel svinesti.”

Hun trak en spand vand op af brønden. Cadarn tog imod den og hældte den ud over sig. Han skrubbete skidtet af sig så godt, som han kunne. Det var dog ikke helt let at få vasket soden af ansigtet, benene og armene, men til sidst var pigen tilfreds med hans udseende. Hun tog en kam af hjortetak frem og redte hans stride, sorte hår, så godt som det lod sig gøre. Så trådte hun et par skridt tilbage og betragtede sit værk.

”Dit tøj ser forfærdeligt ud, men nu tror jeg godt, at jeg kan vise dig frem for min far og mor.”

”Hvad hedder du?” vovede Cadarn at spørge.

”Jeg hedder Unn. Min far hedder Grim, og min mor hedder Ragna,” sagde hun alvorligt og greb hans hånd igen.

”Kom nu med mig.”

Hun trak ham hen til et af landsbyens langhuse, som udefra lignede det langhus, Cadarn havde boet i, da han kom til Hedeby. Sammen trådte de ind i husets halvmørke. Til højre var der en tom stald, da køerne var ude og græsse, og til venstre var familiens opholdsrum, hvor man sov og spiste. Ved ildstedet i midten af rummet stod en ældre kvinde i trediverne og rørte i en stor lergrøde.

”Mor, har du set, hvad jeg har fundet i skoven,” sagde pigen, da de trådte ind i huset.

Hendes mor holdt op med at røre i gryden og kiggede på dem gennem røgen fra ildstedet.

”Har du fundet en dreng?” spurgte hun overrasket.

”Ja, det er en træel, som har mistet sin ejer,” sagde hun begejstret og trak Cadarn hen til ildstedet.

Unns mor kiggede undersøgende på Cadarn.

”Er du stukket af?”

”Min herre døde i en ildebrand og så flygtede jeg,” sagde Cadarn i overensstemmelse med sandheden. ”Jeg prøvede at trække ham ud af et brændende hus, men han var alt for tung for mig.”

”Du bliver nødt til at tage ham ud til din far i marken. Så kan han bestemme, hvad der skal ske,” sagde Ragna og rørte videre i gryden.

”Kom så går vi ud på marken,” sagde Unn og trak Cadarn ud i sollyset igen.

Igen gik det besynderlige par gennem landsbyen og ud til markerne, der lå lidt udenfor byen. Hver af bønderne havde deres eget lille markstykke foruden den store fællesmark, hvor man var sammen om at pløje og høste. Her fandt Unn sin far i gang med at fjerne ukrudt og samle sten op fra jorden.

”Se her, far!” råbte hun, mens de endnu var et stykke væk. ”Jeg har fundet en, der kan hjælpe dig!”

Unns far kom nærmere og tog Cadarn i øjesyn.

”Hvor har du fundet ham?” spurgte han, da de var kommet helt hen til ham.

”Jeg fandt ham i skoven. Hans ejer er død. Må jeg ikke godt beholde ham?” spurgte hun ivrigt.

Grim så alvorlig ud.

”Du er vel ikke flygtet fra din ejer?”

”Nej, det passer, hvad pigen siger. Min herre, som var smed, døde i en ildebrand, og jeg kunne ikke redde ham.”

”Må jeg ikke godt beholde ham?” plagede Unn.

Grim kiggede alvorligt på sin datter.

”Det må landsbyrådet afgøre, vi kan ikke bare beholde noget, som ikke tilhører os.”

”Men han kan hjælpe dig i marken og med dyrene, så du ikke skal arbejde så hårdt,” prøvede hun at overbevise ham.

Grim kiggede kærligt på sin datter og strøg hende over hendes lyse hår.

”Ja, han kan hjælpe mig i dag med at rense marken for ukrudt, og så kan han hjælpe dig med at hente dyrene hjem fra græsning i aften.”

Pigen kiggede på Cadarn og smilte lykkeligt, som om hun ville sige: Der kan du bare se, jeg fik alligevel min vilje.

Resten af dagen arbejdede Cadarn med at rense marken for ukrudt og sten, og da solen gik ned, hjalp han Unn med at hente køerne og fårene hjem fra den frodige eng, hvor de gik og græssede.

Om aftenen fik Cadarn sit første rigtige måltid mad i lang tid. En solid gang grød lavet af rug med et tilbehør af vilde æbler, en smule fisk og et krus frisk komælk. Han spiste med god appetit, da han i lang tid kun havde levet af de rødder, bær og nødder, han havde kunnet finde i skoven. Mæt og veltilfreds lagde han sig ud i stalden for at sove, mens hans skæbne blev afgjort på landsbymødet med landsbyens ældste.

Under et skyggefuldt træ på fortjen var der anbragt en række sten i rundkreds, hvor landsbyens ældste mødtes for at diskutere anliggender, der vedrørte hele landsbyen.

Grim tog ordet.

”Som I måske har hørt, så har min datter Unn fundet en bortløben træl i skoven, som hun har taget med hjem. Han siger, at hans ejer er død. Nu er spørgsmålet, om han skal blive her, og hvis han bliver her, hvem skal så være hans ejer.”

Grim satte sig ned.

En kraftig bonde rejste sig.

”Loven er meget klar. Hvis en træl mister sin ejer, så arver hans familie ham. Og hvis der ikke er nogen familie, så tilfalder han fællesskabet, der kan sælge ham igen.”

”Men vi ved ikke engang, hvem hans ejer er, eller hvor han kommer fra, hvordan kan vi så følge loven?” protesterede pottemageren.

”Vi må finde ud af...” begyndte den kraftige bonde, men blev afbrudt af tilråb fra de andre.

”Måske han har myrdet sin ejer!” råbte en anden bonde.

”Hvis han er løbet bort, så skal han straffes ifølge loven!” råbte en tredje bonde.

”Hvis vi tager imod en bortløben træl, så er vi alle skyldige i tyveri!” råbte en fjerde i munden på de andre.

Grim sprang op og hævdede hånden for at skaffe ro.

”Så, så, lad os nu tage det roligt. Vi taler om en dreng, der er løbet væk og ikke en farlig morder, som skal straffes. Han kan blive en god hjælp, når vi skal så og høste. Det er en stærk og sund dreng,” forsvarede han Cadarn.

Nu rejste landsbyens hvidhårede ældste sig op, og alle kiggede i tavshed på ham for at høre hans visdomsord.

”Jeg siger, at vi skal lade Odin afgøre det. Sæt ham ud i offerlunden i nat, og hvis den brune bjørn ikke slår ham ihjel, så har Odin godkendt, at han hører til her i landsbyen.”

Rundt om i kredsen nikkede folk med hovedet. Jo, det var gode og vise ord at lade guderne afgøre dette vanskelige problem. På denne måde skulle de ikke selv tage stilling til noget. Og hvis der kom nogen og klagede over, at de havde taget drengen til sig, så kunne de bare sige, at det var noget, som guderne havde bestemt. Det blev derpå pålagt Grim, at han om natten skulle føre Cadarn ud i offerlunden med gudestøtterne af Odin og Thor og binde ham til et træ, så han ikke kunne løbe væk. Næste morgen ville landsbyrådet så gå ud i offerlunden for at se, om Odin havde skånet hans liv. Hvis trællen havde overlevet, så skulle han arbejde for hele landsbyen, men da det var Grims datter, Unn, der havde fundet ham, så skulle han være Grims ejendom og derfor få kost og husly hos Grim. Grim var ikke helt tilfreds med den afgørelse, at han skulle have alle udgifterne og alt ansvaret for trællen uden at få den fulde glæde af hans arbejde, så han håbede inderst inde, at den store, brune bjørn ville besøge offerlunden i nat, som den så tit gjorde. Unn ville måske blive ulykkelig et par dage, men så ville hun glemme ham igen, ligesom den fugl med den brækkede vinge, hun havde fundet, og som efter hendes kærlige pleje pludseligt fløj væk en dag.

Grim traskede hjem og forklarede situationen for Ragna, der var af samme mening som ham. Det ville være en alt for stor belastning for dem at have en ekstra mund at mætte, når de ikke umiddelbart fik nogen fordel af det. Det ville være det bedste for alle, hvis bjørnen kom og afgjorde sagen. Grim undlod dog at fortælle Unn om landsbyrådets afgørelse. Han vækkede forsigtigt Cadarn og bragte ham ud til offerlunden uden at vække sin datter, da hun tids nok kunne få at vide, hvad der var sket. Undervejs til offerlunden fortalte han Cadarn om landsbyrådets afgørelse, og han havde ventet, at Cadarn ville falde på knæ og tigge ham om at slippe for at tilbringe natten i den uhyggelige offerlund med udsigt til at få besøg af en bjørn. Men Cadarn var ikke den

mindste smule bange for at tilbringe natten alene blandt skovens ånder og vilde dyr. Han var jo en erfaren druide, der kunne tale både med ånderne og de vilde dyr. Han var helt sikker på, at der ikke fandtes nogen væsener i skoven, der ville gøre ham ondt. Grim førte Cadarn hen til et tykt egetræ i nærheden af det alter, hvor folk ofrede til Odin og Thor, og bandt ham godt fast med et stærkt reb. Da han var færdig, trak han i rebet for at sikre sig, at det var stramt nok, så Cadarn ikke kunne slippe fri. Inden han gik ud af offerlunden, vendte han sig om og kastede et sidste blik på Cadarn. Han var sikker på, at han så ham i live for sidste gang.

Da Grim var borte, kiggede Cadarn sig nysgerrigt om i offerlunden. Han var sikker på, at vikingerne havde foretaget mange ofringer i denne lund til de nordiske guder. Dyreofringer og måske også menneskeofringer, når det havde været meget dårlige tider. Offerlunden var et mørkt og uhyggeligt sted på grund af alle de forfærdelige ting, som havde fundet sted der. Cadarn kunne fornemme, at ofrenes ulykkelige ånder stadig var til stede. Mens han stod bundet til egetræet, påkaldte han sig dets ånd, for at det skulle give ham styrke. Egetræet var druidernes helligste træ og et symbol på visdom, styrke og kærlighed. Snart følte han sig opfyldt af træets ånd, og det var som om, at egetræet havde overført noget af sin styrke og kraft til ham. Offerlundens ulykkelige ånder begyndte at vige bort, og til sidst følte han, at offerlunden var rensset for dårlige energier. Efter denne kraftanstrengelse lukkede han træt øjnene og faldt snart i en dyb søvn, stadig bundet til træet.

En kraftig støj fik ham til at vågne. Det lød, som om et stort dyr bevægede sig gennem underskoven på jagt efter noget spiseligt. Lyden kom nærmere og nærmere, og hvis han ikke havde været bundet til et træ, ville han helt sikkert have gemt sig et eller andet sted for at være på den sikre side. Men nu kunne han ikke gøre andet end at stå musestille og kigge faren i øjnene. Bladene i underskoven raslede, grene knækkede med høje smæld, og snart dukkede en stor, brun bjørn op omkring fem meter fra ham. Den virrede med sit store hoved og stak sin sorte snude frem og vejrede efter et bytte. Så drejede den hovedet og stirrede direkte på Cadarn med sine små, sorte øjne. Den udstødte et brøl og spærrede gabet helt op, så Cadarn kunne se dens sylespidse hjørnetænder. Langsomt luntede den hen til egetræet, hvor Cadarn stod bundet. Da den var kommet helt derhen rejste den sig op på bagbenene og gjorde sig klar til at slå Cadarn i hovedet med forpoterne. Dens dødsensfarlige spidse kløer var spilet helt ud og klar til slag. Cadarn vidste, at bare et enkelt slag med en bjørnepote var dødeligt. Han var dog ikke bange, men i stedet

snakkede han beroligende til bjørnen på druidens universelle sprog. Bjørnen, som var en hunbjørn, lod til at falde til ro, og den satte sig roligt ned på halen uden at slå ud efter ham. Så fortalte den ham, at dens unge var i nærheden, og at de ikke havde fået mad i flere dage, fordi de var blevet jaget af menneskene, der havde såret dem med pile og spyd. Nu ville den hævne sig på Cadarn og bruge ham som føde til sin lille unge. Cadarn fortsatte med at tale beroligende til den rasende hunbjørn, og fik hende til sidst overtalt til at gnave rebene over, som han var bundet med. Forsigtigt og uden at skade ham gnavede den store, brune bjørn rebene over med sine spidse tænder, og Cadarn var fri igen. Han rystede rebene af sig og sammen med hunbjørnen gik han hen til det hi, hvor hun havde gemt sin lille bjørneunge. Ganske rigtigt fandt han der en såret og sulten lille bjørneunge. Da han undersøgte dens tykke pels, fandt han flere knækkede pile, som han fjernede, og så rensede og forbandt han dens sår med skovens helbredende urter og blade. Da han således havde taget sig af bjørnene gik han tilbage til offerlunden igen og afventede roligt morgengryet og landsbyens beboere.

Cadarns nye hjem

I det grå morgenlys gik landsbyrådet ud i offerlunden, hvor de ventede at finde en sønderrevet Cadarn. De havde alle hørt bjørnen brøle i nat, og de var sikre på, at den havde slået ham ihjel og spist ham. De var derfor meget overraskede, da de i stedet for en lemlæstet krop fandt en levende, men træt Cadarn, der tog imod dem helt uden de snærende bånd, som han var blevet bundet med aftenen før.

De kiggede alle på Grim.

”Jeg er sikker på, jeg bandt ham meget grundigt i går aftes,” sagde han som svar på deres spørgende blikke.

”Men hvordan er han så kommet fri?” spurgte smeden.

”Det er sikkert bjørnen, der har løsnet rebet,” sagde pottemageren ironisk uden at vide, hvor tæt han var på sandheden.

”Men jeg forstår ikke, hvorfor han ikke er løbet væk,” sagde en af bønderne undrende.

”Hvorfor stak du ikke af fra bjørnen?” spurgte Grim nysgerrigt.

”Alle dyrene er mine venner. Det er kun mennesker, som er farlige,” svarede Cadarn roligt.

Landsbyboerne kiggede på hinanden. Her var et mysterium, som ikke let kunne opklares. Enten var trællen en troldmand, eller også stod han under Odins beskyttelse. Havde trællen ikke sagt, at han var sluppet levende fra en ildebrand, mens hans ejer var død? Det kunne tyde på, at guderne holdt hånden over ham.

I samlet flok gik de tilbage til landsbyen, og Grim accepterede nødtvungent, at han nu havde et familiemedlem mere at føde på. Unn var den eneste i landsbyen, som var virkelig glad for at se Cadarn. Hun kom dem løbende i møde.

”Jeg troede, du var gået din vej,” sagde hun og greb hans hånd med et fast greb.

”Hvor var du henne?” spurgte hun og kiggede på ham med store, spørgende øjne.

”Det må du hellere spørge din far om,” sagde Cadarn.

Hun vendte sig mod sin far.

”Hvor har I været henne?”

”Trællen var i offerlunden for at blive godkendt af Odin og Thor,” svarede Grim lidt skinsygt over Unns interesse for Cadarn.

”Så nu, hvor guderne har godkendt ham, kan vi beholde ham,” jublede hun glad.

”Ja,” sagde hendes far kort og trak hende væk fra Cadarn.

Han var ikke interesseret i, at Unn fik et for nært forhold til en træl.

Den første, der meldte sig for at få glæde af Cadarns arbejdskraft, var pottemageren, der ville have ham til at hente ler til ham i lergraven et stykke væk fra landsbyen. Han greb en skovl og førte Cadarn ud til lergraven for at vise ham, hvor han skulle finde det ler, som han skulle bruge til sit lertøj.

”Her ser du noget af det gode ler, som jeg kan bruge,” sagde han og samlede en lerklump op, som han lagde i hånden på Cadarn.

Cadarn følte på leret. Det føltes fast, fugtigt og glat, og det var let at forme. Aftrykket fra hans fingre stod tydeligt i lerklumpen.

”Vi kalder det øverste lag ler for rødler. Regnvandet har vasket den hårde kalk ud af leret, og når man brænder det, bliver det rødt,” sagde pottemageren og tog en ny klump ler op i hånden.

”Lige under rødleret ligger et lag ler, som ikke er blevet opløst af regnvandet. Det kalder vi for blåler. Det indeholder kalk, og det bliver gulligt, når man brænder det.”

Han lod Cadarn føle på den anden lerklump, og Cadarn forsøgte for sjov at forme en figur af Odin, som han havde set den i offerlunden. Pottemageren kiggede nysgerrigt på figuren, som hurtigt tog form i Cadarns hænder.

”Jeg kan se, at du har talent for at arbejde med ler. Måske jeg kan bruge dig i mit værksted.”

Cadarn lavede figuren færdig og rakte den til pottemageren.

”Jeg har brug for både rødler og blåler til mine potter, men du må ikke blande det sammen. Det skal holdes hver for sig,” sagde pottemageren og rakte ham skovlen.

Cadarn tog skovlen og meget omhyggeligt skrabede han rødleret op i en bunke. Derefter gravede han lidt længere ned og skrabede blåleret op i en anden bunke. Således fortsatte han hele dagen med at grave ler op til pottemageren. Bagefter bar han det hele hjem til pottemagerens værksted, der lå ved forten.

Næste dag viste pottemageren ham, hvordan han omhyggeligt skulle ælte leret med fødderne, så al luften blev presset ud af det, og hvordan leret skulle hvile i nogle måneder, før man kunne bruge det til at lave lertøj af. Bagefter blev leret blandet med sand, savsmuld og pulveriserede potteskår fra tidligere brændt lertøj. Potteskår var der altid nok af i landsbyen, da brændingerne nogle gange slog fejl, og fordi kopper, krukker, fade og skåle let gik i stykker, når de blev brugt.

De næste par dage fik Cadarn rig lejlighed til at betragte pottemageren, når han arbejdede med krukkerne. Han havde to metoder, som han brugte til at lave krukker med. Den ene metode var, at han anbragte en stor klump æltet ler på et bræt over knæene og rullede den til en form af et rundt brød. Så borede han et hul i lerklumpen med tommelfingrene og stak til sidst hele hånden ned i lerklumpen og drejede den rundt, så der blev en grov fordybning i leret. Inden han stillede krukken væk igen, lavede han til sidst selve kanten og åbningen på krukken færdig med en fugtig klud, så den blev helt glat. Krukken stod så et par dage i skyggen, indtil kanten var fast og hård. Så tog han fat i krukken igen, og til den sidste indvendige udjævning af krukken brugte han glatte sten af forskellige størrelser, indtil krukstens sider var næsten lige så tykke som Cadarns lillefinger og helt glatte.

”Du skal holde krukken sådan i skødet,” sagde pottemageren og viste Cadarn, hvordan han skulle holde krukken lidt på skrå med den ene hånd, så han kunne arbejde med den anden hånd nede i krukken.

”Så støtter du krukken på ydersiden, mens du trykker ganske let med den glatte sten på indersiden. Hvis du trykker for let sker der ingenting, og hvis du trykker for hårdt, så revner leret for dig. Man skal have fornemmelse for leret. Det er en fornemmelse, der kommer, når man har arbejdet med leret i et stykke tid.”

Cadarn så beundrende på pottemageren, der behændigt og hurtigt bearbejdede krukken med sine sten og sine øvede hænder.

Inden krukken blev stillet væk igen for at tørre, glattede pottemageren omhyggeligt ydersiden, så der ikke var spor af fingermærker eller ujævnheder. Til sidst satte han to hanke på krukken, så man havde noget at bære den i. Hvis krukken skulle bruges over et ildsted, skulle den yderligere påføres en grød af jernaske, kohår og okseblod, som beskyttede leret mod ildens stærke varme. Så blev krukken stillet hen til tørring, inden den blev brændt. Hvis det var meget store krukker, som for eksempel krukker til opbevaring af korn, måtte pottemageren bruge en anden metode til at lave lerkrukkerne. Så blev leret rullet ud i lange pølser, som han lagde sammen i ringe ovenpå hinanden. Derefter føjede han omhyggeligt ringene sammen og glattede dem ud, men som alt andet af hans arbejde krævede det stor tålmodighed og omhu at lave en krukke, der havde den helt rigtige runde form.

Som pottemageren ganske rigtigt havde bemærket, så havde Cadarn et talent for at forme leret til de rigtige former. Han havde en stor tålmodighed, og det var som om, at hans hænder ”talte” med leret. Leret og hænderne arbejdede sammen på den mest forunderlige måde, og allerede efter nogle måneder var Cadarn lige så dygtig som sin læremester til at lave krukker. Unn besøgte hver dag pottemagerens værksted for at tale med sin træl, som hun kaldte ham. Han lavede de smukkeste krus og fade til hende med indviklede og dekorative, keltiske mønstre, som hun begejstret tog med hjem for at vise til sin far og mor. Således fløj tiden af sted for Cadarn, men en dag kom Grim for at hente sin ejendom, da han skulle pløje marken for ham. Nu var han tilbage til det hårde slid bag okserne, der skulle trække arden gennem den hårde jordskorpe. Huden på Cadarns hænder blev hurtigt hård og tyk som læder på grund af arbejdet med ploven og okserne. Ryggen og benene gjorde ondt af at bukke sig ned på marken for at fjerne ukrudt og sten. At være en bonde var et hårdt slid fra morgen til aften, og når mørket faldt på, var han ofte så træt, at han faldt i søvn, før han fik spist sin aftensmad. Nu og da kom han tilbage til pottemageren igen. Det var det arbejde, han nød mest. Her kunne han i fred og ro skabe de smukkeste lerkrukker med de utroligste mønstre. Hans lertøj var meget populært i landsbyen, og de gav en god indtægt til pottemageren, der var glad for sin flittige lærling.

Således gik tiden for Cadarn i den lille landsby Hodde ved Vesterhavet, og han var nu blevet en voksen, ung mand på 15 år. Unn var i mellemtiden blevet 13 år, og hun var begyndt at få helt nye følelser for Cadarn, som hun ikke rigtigt vidste, hvordan hun skulle forholde sig til. Hun havde altid set ham som den bror, hun aldrig havde fået, men som tiden gik, blev hun mere og mere glad for ham. Hun spekulerede tit

på, om han følte det samme over for hende, som hun følte for ham, men hun havde endnu ikke vovet at spørge ham om det. Hun kunne heller ikke lade være med at betragte ham, når han var ude og pløje marken, og når hun så på ham, begyndte hendes hjerte straks at slå lidt hurtigere.

En Troldhat

Da foråret kom til Hodde, fik smeden travlt. Nu var tiden ved at nærme sig for de årlige vikingetogter, der altid fandt sted om sommeren.

Danerne havde siden deres elskede og berømte kong Skjolds død været plaget af krigeriske stammer fra både syd og øst, der søgte at erobre landet og udplyndre det. Indbyrdes stridigheder angående hvem, der skulle være kong Skjolds efterfølger havde yderligere splittet kongeriget, og kong Skjolds søn, Gram, havde vist sig at være en svag konge, der ikke kunne løfte arven efter sin far. Efter hans død havde hans sønner Gudorm og Hadding ligget i stridigheder med hinanden om kongetitlen, og meget blod var blevet udgydt og mange uretfærdigheder var blevet begået, indtil Frode Fredegod endelig arvede kongetronen efter sin far, kong Hadding. Kong Fredegod havde vist sig at være en stærk og handlekraftig konge, der evnede at samle stumperne af kongeriget og samle høvdingene til en stærk enighed. Danerne stod nu stærkere end nogensinde før, og kong Fredegod rettede blikket mod Letland, Rusland, Sverige og Nederlandene, som han angreb gennem adskillige vikingetogter. Det var denne kong Fredegod, som nu kaldte sine vikinger sammen, for at de skulle stå ud på deres årlige vikingetogter mod goterne, venderne og briterne.

Smedene i alle kongerigets byer fik nu travlt med at smede hjelme og våben til alle våbenføre mænd. Hvis Cadarn ikke havde været en træl, så ville han i sin alder af 15 år have været selvskrevet til at tage med på et af disse vikingetogter. Men som det var nu, måtte han fortsætte med at passe markerne og dyrene for de bønder, som tog af sted på sommertogtet for at skaffe sig guld og ære, eller dø heltedøden på slagmarken. De fleste af de unge danere glædede sig til at komme på langfart, se sig omkring i verden og opleve nye eventyr, mens de ældre og mere modne mænd, helst ville være blevet hjemme for at passe deres marker og dyr. De havde ikke noget ønske om at slutte sig til Odins vikingekrigere i Valhal hurtigere end højst nødvendigt. Men når deres konge havde befalet, at alle våbenføre mænd skulle tage på vikingetogt, så blev man nødt til at følge ham.

Ligesom resten af landsbyen syntes Unn selvfølgelig, at et vikingetogt var en spændende begivenhed, og som kvinde kunne hun slet ikke lade være med at glæde sig til de smykker og smukke klæder, som vikingerne altid bragte med tilbage om efteråret, når de vendte hjem til landsbyen fra deres togter. Når dette skete, viste man sin taknemmelighed ved først at ofre til Odin og Thor, og så festede man bagefter i dagevis med mjød, vin og okser på spid. Men indtil efteråret kom, måtte Unn passe sine daglige pligter med at røgte dyrene og hjælpe sin mor med huslige ting, som at male korn og bage brød. Hver dag gik hun også en tur i skoven og samlede frugter og bær som et tilskud til den daglige byggrød.

Det var en sådan ganske almindelig morgen, at Cadarn vågnede ved et højt skrig. Et gennemtrængende, næsten overjordisk skrig fra et menneske i nød. Han spærrede forskrækket øjnene op og kiggede sig forvirret omkring. Så hørte han skriget igen. Han sprang op fra den bunke hø i stalden, hvor han havde ligget og sovet. Skriget kom fra den anden ende af huset, hvor Unn sov alene med sin mor, efter hendes far var taget af sted på vikingetogt. Cadarn tog sig til bæltet og trak den kniv, han havde smedet hos smeden i Hedeby. Derefter sprang han ind i opholdsrummet for at komme Unn og Ragna til undsætning, da han var sikker på, at der måtte være sket noget forfærdeligt.

Da han kom ind i opholdsrummet, så han Ragna ligge på knæ foran en briks, hvor Unn lå uroligt, som om hun havde kramper. Ragna kiggede kort på Cadarn, da han kom løbende ind med kniven i hånden. Men uden at sige et ord til ham vendte hun sig om igen og tørrede Unn med en våd klud på panden. Unn holdt sig på maven og skreg af smerte. Så kastede hun voldsomt op i en lille spand ved siden af briksen. Cadarn stak kniven i bæltet og nærmede sig.

”Hvad fejler hun?” spurgte han.

”Jeg ved det ikke. Hun vågnede pludseligt op her til morgen med voldsom diarré og mavesmerter.”

Ragna så fortvivlet ud. Hun vidste ikke, hvad hun skulle gøre for at lindre sin datters stærke smerter.

Unn skreg igen og kastede blod op i spanden.

”Jeg har lidt kendskab til sygdomme. Måske jeg kan hjælpe,” sagde Cadarn og knælede ned ved siden af Unn.

Han lagde hånden på Unns pande, men den føltes ikke varm, snarere klam og våd af sved. Så lugtede han til hendes opkast og prøvede at

undersøge det, men fandt intet, der kunne fortælle noget om hendes sygdom.

”Har du spist noget i skoven i går?” spurgte han.

Hun nikkede afkræftet.

”Hvad har du spist?”

”Nogle bær og lidt frugt,” fik hun fremstammet og vred sig igen af smerte.

”Jeg har så ondt i maven,” hviskede hun og kastede igen op i spanden.

”Har du spist noget andet?”

Hun tænkte sig om, og der blev en lang pause.

Cadarn gav hende god tid til at svare.

”Ja, nogle svampe,” sagde hun og begyndte at græde.

”Hvordan så de ud?” spurgte Cadarn opfyldt af bange anelser.

Han vidste, at foruden de spiselige svampe, så var skoven også fyldt med giftige svampe, der kunne betyde den visse død, hvis bare man spiste en lille bid af dem.

”Den var hvid med en lille hat på. Som dem vi plejer at spise,” hviskede hun.

Cadarn vendte sig om mod Ragna.

”Jeg tror, at hun har forvekslet en troldhat med champignons. En troldhat er en meget giftig svamp, der minder meget om en champignon,” hviskede han til Ragna, så Unn ikke kunne høre det. ”Hvis vi ikke gør noget hurtigt, dør hun snart.”

”Men hvad skal jeg gøre?” spurgte Ragna fortvivlet og vred hænderne.

Hun greb Cadarn hårdt i armen.

”Ved du, hvad man kan gøre?”

Cadarn nikkede.

”Ja, min druide lærte mig, hvad man skal gøre ved forgiftninger.”

Ragna ruskede ham i armen.

”Jamen, så gør dog noget, hun må ikke dø fra mig.”

Cadarn rejste sig.

”Jeg må ud i skoven og hente nødder, bark og planter, som jeg skal bruge for at gøre hende rask.”

Ragna kiggede på ham med blanke øjne.

”Bare skynd dig. Jeg kan ikke bære at miste hende.”

Cadarn løb så hurtigt, han kunne, ud over markerne og engene, og ud i skoven for at finde de nødder og planter, som han vidste, kunne redde Unns liv. Hvert eneste øjeblik var kostbart, og der var ingen tid at spille, hvis det virkelig var en troldhat, som Unn havde spist. Da Cadarn havde indsamlet alt, hvad han skulle bruge, fik han travlt med at brænde og male nøddeskallerne, barken og planterne til et fint sort pulver, der var uhyre effektivt til at opsuge giftstoffer i kroppen. Han lavede en meget stor portion af dette aktive kul, da det kunne blive nødvendigt at give det til Unn over flere gange, afhængigt af hvor mange svampe hun havde spist.

Han skyndte sig tilbage til huset igen med sit sorte pulver og fandt Unn besvimmeligt i sin mors arme.

”Jeg tror, det er for sent,” sagde hun opgivende.

”Nej, hun er bare besvimmeligt af smerterne og udmattelsen,” sagde Cadarn og kastede en pøs vand i hovedet på Unn.

Unn slog øjnene op, og Cadarn tvang hende til at synke en stor mundfuld af det sorte pulver.

Hun hostede og spruttede, men sank det alligevel, og efter de havde ventet et godt stykke tid, så det ud til, at hun var i bedring. Mavesmerterne var aftaget, og hun var i stand til at drikke mælk og holde det i sig. Senere på dagen gav Cadarn hende noget mere af det sorte pulver, og det lod til, at det trak giften ud af kroppen. Om aftenen faldt hun i en rolig søvn, og næste morgen var hun mat og slap, men uden alvorlige symptomer.

”Jeg takker dig, fordi du har reddet min datters liv,” sagde Ragna og kyssede hans hånd. ”Du må være en stor troldmand.”

Cadarn bøjede beskedent hovedet.

”Jeg gjorde kun, hvad min druide har lært mig.”

”Det må være en meget dygtig mand,” sagde Ragna.

Cadarn gik hen til lejet, hvor Unn lå og hvilede sig.

”Du har reddet mit liv,” sagde hun og rakte sin hånd frem mod Cadarn.

Han tog hendes hånd og mærkede på pulsen. Den var næsten helt normal.

”Du hjalp mig, og nu har jeg hjulpet dig,” sagde han bare og slap hendes hånd igen.

Hun trak hånden til sig og havde igen den mærkelige følelse, at hun ikke kunne leve uden Cadarn. Hendes kinder begyndte at blusse ved tanken om, at han måske kunne se på hende, at hun elskede ham. Cadarn misforstod hendes røde kinder, og rakte hånden ud for at føle, om hun havde feber, men hendes pande var ikke varm.

”Du skal nok blive rask igen,” sagde han og forlod hende for at passe sine daglige pligter på gården.

Trællen Asbjørn

Sommeren gik på hæld, og Unn blev helt rask igen. Det eneste, hun fejlede nu, var desværre uheldeligt. Hun havde fundet ud af, at hun elskede Cadarn højt – han var i hendes tanker nat og dag. Men hun kunne ikke betro sin hemmelighed til hverken sin mor eller far og da slet ikke til Cadarn. Hans følelser over for hende virkede mere som en slags bekymret bror. Han havde taget hende med ud i skoven og brugt lang tid på at fortælle hende om alle planterne og urterne, som man kunne bruge til at helbrede sygdomme med. Han havde også lært hende at kende forskel på de forskellige svampe, så hun aldrig kom til at spise en giftig svamp igen. Men Unn led af sin hjertesorg i stilhed, da hun vidste, at et forhold mellem hende og en træl var utænkeligt.

Efteråret kom, og alle kvinderne ventede spændt på, at mændene skulle komme tilbage med vikingeskibene fra sommerens togt. Og ganske rigtigt så dukkede de fleste af landsbyens mænd op en dag med store bylter på nakken. Nogle var sårede og andre vendte ikke hjem. De var blevet efterladt på slagmarken, hvor Odin havde bragt dem til Valhal i Asgård, som var gudernes bolig. Han kunne aldrig få krigere nok, da han skulle bruge dem til at kæmpe på gudernes skæbnedag, Ragnarok, hvor aserne skulle kæmpe mod jætterne.

Man ofrede til guderne og takkede dem for det rige bytte, og så festede man det bedste, som man kunne. Grim havde pragtfulde guldsmykker og kostbart klæde med til Ragna og Unn, der straks pyntede sig, så de strålede om kap med de andre kvinder i landsbyen.

Ragna fortalte Grim, hvordan Cadarn havde reddet Unns liv med sin hemmelige opskrift, og Grim gik ud i stalden til Cadarn for at takke ham.

”Jeg hører, du har reddet min datters liv, mens jeg var væk,” sagde han til Cadarn, der var i gang med at malke.

”Jeg har brugt lidt af den viden, som jeg har fået af min druide, og resten er gudernes værk,” sagde Cadarn beskedent.

”Om det var Odins værk eller trolddom betyder ikke noget,” sagde Grim. ”Hovedsagen er, at du reddede hendes liv.”

Cadarn sagde ikke noget, men malkede roligt videre.

”Du har fortjent en belønning,” sagde Grim. ”Jeg kan ikke give dig din frihed, men jeg kan give dig noget andet.”

Grim vendte om og gik ud af stalden. Nu måtte han tale med landsbyrådet, da det ikke var en afgørelse, han kunne træffe alene.

Nogle dage efter samledes landsbyrådet for at drøfte forberedelserne til vinteren. Grim rejste sig, da han havde noget på hjerte, som han gerne ville have, de tog stilling til.

”Mens jeg var i Britannien, blev min datter Unn dødeligt syg. Jeg troede, at nornerne ved Urds brønd havde besluttet, at hendes tid på Jorden var forbi, men min træl blandede en drik, der reddede hendes liv.”

De andre i landsbyrådet kiggede med forbavsede øjne på Grim. Ganske vist var der noget anderledes og uforklarligt ved Cadarn, men at han skulle have kendskab til troldomskræfter, der kunne rive en person ud af hænderne på Hel i dødsriget, var både utroligt og foruroligende.

”Sagde jeg ikke, at guderne holdt hånden over ham,” sagde pottemageren vigtigt.

”Han må være sendt af Odin,” sagde smeden, som Cadarn engang havde hjulpet med at smede et sværd.

”Han er en træl, og ifølge loven kan vi kun behandle ham som en træl,” sagde Grim, ”men jeg vil gerne have landsbyrådets tilladelse til at give ham et lille stykke jord, et par får og en ko.”

”Du kender loven Grim,” sagde en kraftig bonde. ”En træl må ikke eje noget.”

Grim så skuffet ud og kiggede på landsbyens ældste, der indtil nu ikke havde sagt noget.

”Hvis han har et navn, er han ikke en træl,” sagde den gamle, hvidhårede mand bare.

De andre kiggede undrende på ham og gentog for sig sely, hvad den kloge, gamle mand havde sagt: ”Hvis bare han har et navn, er han ingen træl.”

”Jeg har det,” næsten råbte Grim. ”Vi giver ham bare et godt nordisk navn, så er han ikke en træl mere, for en træl har intet navn.”

”Men hvad skal han hedde?” spurgte den kraftige bonde, der havde citeret loven.

Der blev helt stille, mens alle lagde hovederne i blød for at finde på et navn, der passede til en træl, som kunne udøve troldomskunster.

”Han skal hedde Asbjørn,” råbte pottemageren.

”Hvorfor Asbjørn?” spurgte en anden bonde.

”Fordi han er sendt af guderne, og fordi bjørnen ikke gjorde ham noget ondt,” svarede Grim hurtigt. ”Kan I ikke huske, at han var i offerlunden en hel nat med den brune bjørn, og den gjorde ham ikke noget.”

Hele landsbyrådet vedtog så, at trællen for fremtiden skulle hedde Asbjørn og ikke skulle kaldes for træl mere. Desuden skulle han have et lille stykke jord, som han kunne dyrke, samt to får og en ko. Men han skulle stadig bo hos Grim og arbejde for landsbyen som træl. Men fra nu af skulle han kaldes ved sit nordiske navn, Asbjørn.

Alle var godt tilfredse med denne beslutning, og derefter gik man over til at drøfte andre vigtige ting for landsbyen, så man kunne klare sig igennem den strenge vinter.

Da Grim kom tilbage fra landsbyrådet kaldte han på sin familie og Cadarn for at fortælle dem den gode nyhed.

”Hør her,” sagde han, da de alle fire sad samlet foran ildstedet. ”Jeg har besluttet, at give vores træl en belønning for at have reddet Unns liv.”

Cadarn bøjede hovedet og sagde ikke noget, men Unn og Ragna kiggede spændt på Grim for at høre fortsættelsen.

”Jeg vil give vores træl et lille stykke jord, som han kan pløje, samt to får og en ko til evig ejendom,” sagde Grim begejstret og kiggede på Cadarn for at se, hvordan han tog det.

Men Cadarn kiggede ikke op. Han stirrede stadig ned i jordgulvet.

”Landsbyrådet har også besluttet, at vores træl skal have et navn, så han ikke hedder træl mere,” fortsatte Grim lidt mindre begejstret.

Cadarn kiggede op for at høre sit navn.

”Du skal fremover hedde Asbjørn, og alle skal kalde dig ved dit nye navn.”

”Åh, er det ikke pragtfuldt, Asbjørn?” sagde Unn begejstret og kunne ikke lade være med at kaste sig om halsen på Cadarn, der næsten væltede omkuld på jordgulvet.

Cadarn smilte et lille, blegt smil. Han havde håbet, at han fik lov til at beholde sit rigtige navn. Det navn, som hans far og mor engang havde givet ham. Men trods alt var han taknemmelig for, hvad vikingerne havde gjort for ham.

”Mange tak, Grim, det sætter jeg virkelig pris på,” sagde han og trykkede Grims hånd med et fast håndtryk.

Inderst inde glædede Unn sig mere end alle andre. Nu var det måske ikke mere så umuligt for hende at have et forhold til Asbjørn. Det var det første skridt i retning af at blive en fri mand. Og når først Asbjørn var en fri mand, så turde hun godt fortælle ham, at han var den eneste i verden for hende.

Således fik Cadarn sit nordiske navn, men udadtil var der ingen ændring i hans liv. Han trællede stadig i landsbyen Hodde med markarbejde og pasning af dyrene, og der var ingen udsigt til, at hans liv ville ændre sig væsentligt i den nærmeste fremtid.

Vølvens spådom

Da Cadarn havde været i danernes land i mange år og næsten glemt sit gamle liv blandt kelterne i Cornwall, skulle der ske en begivenhed, der for altid ville ændre hans skæbne. En kold efterårsdag, hvor regnen styrtede ned, og blæsten ruskede og rev i træer og huse, kom en gammel, krumbøjet kælling til landsbyen. Hun gik langsomt og besværligt, mens hun støttede sig til en kroget egekæp. Hendes sorte dragt flagrede omkring hende i den stærke blæst, mens hun stred sig frem gennem uvejret. Højt over hende fløj to sorte, skrigende ravne, der så ud som om, de fulgte hende på vej. Som ved et tilfælde bankede hun på døren til Grim og Ragnas hus med sine krogede fingre. Grim åbnede døren på klem, for at regnen ikke skulle komme ind.

”Kan en gammel kone få husly her i nat. Det er sådan et skrækkeligt vejr,” peb den gamle kone.

”Jo, kom dog indenfor i Odins navn,” svarede Grim og bød hende indenfor.

Konen gik indenfor. Vandet fra hendes gennemvåde tøj dryppede ned på gulvet og dannede en stor vandpyt.

”Sæt dig her, morlil, ved den dejlige varme ild og bliv tør,” sagde Ragna og førte hende helt hen til ilden.

Som skik var, bød de hende på brød, frisk frugt og grød, som hun spiste med glubende appetit. Derefter forberedte de et leje til hende af et dejligt, blødt fåreskind nær ved ilden, så hun kunne sove godt til den næste morgen.

”Som tak for jeres venlige modtagelse i går, vil jeg spå alle her i huset om deres fremtid,” sagde hun den næste morgen, da de spiste morgenmad.

Først spåede hun Grim, og han virkede ret tilfreds med sin fremtid, da hun var færdig. Derefter var det Ragnas tur, og hun virkede meget eftertænksom, da hun var blevet spået om sin fremtid. Unn var selvfølgelig meget spændt på, om der ville være en Asbjørn i hendes fremtid, men hun så meget skuffet ud, da den gamle kone var færdig med

hende. Derpå var det Cadarns tur, men da han ikke troede på spåkoner eller vølver, som vikingerne kaldte dem, var han ikke særlig spændt på at høre om sin fremtid. Vølven kaldte ham til sig med en kroget pegefinger og hviskede til ham, så de andre ikke kunne høre det.

”Du er udvalgt,” hviskede hun med sin knirkende stemme.

”Til hvad?” spurgte han forbavset.

”Guderne har udvalgt dig til at frelse menneskeheden.”

”Men jeg kan ikke engang frelse mig selv,” protesterede Cadarn.

”Du skal komme til gudernes bolig i Asgård, hvor de vil vise dig hvordan.”

Cadarn rystede vantro på hovedet.

”Hvornår skal det ske?”

”Snart. Så hold dig parat.”

”Men hvornår skal jeg frelse menneskeheden?”

”Efter tre fimbulvintre med kulde, sne og storm, der varer hele året uden en sommer imellem, kommer Ragnarok, verdens undergang. Der skal du frelse menneskeheden.”

Efter sine forudsigelser rejste den gamle volve sig besværligt, tog sin knortekæp og haltede ud af døren. Cadarn kiggede efter hende, mens hun krumrygget gik ud af landsbyen. Blæsten rev i hendes sorte dragt, og hendes grå hår flagrede i vinden. To sorte ravne dukkede op og satte sig på hendes skuldre. Snart var den mørke skikkelse forsvundet i det grå morgenlys, og Cadarn glemte alt om hendes mystiske spådom. Vinteren hyllede landskabet i sin hvide snekåbe, snestormene tog til, og isen dækkede søerne og fjordene. Om vinteren var det ikke muligt at arbejde så meget udendørs, og dyrene blev indendørs i stalden, så det var kun, når der skulle hentes brænde, at Cadarn vovede sig ud i skoven.

En af de sjældne gange, hvor Cadarn var ude i skoven, så han et underligt syn. Midt i en lysning i skoven stod en stor gråskimmel helt roligt og kiggede, som om den ventede på ham. Cadarn gik hen til hesten, der stod helt stille, og strøg den blidt over mulen. Den lignede ikke en vildhest, og den havde heller ikke seletøj på. Han gik rundt om hesten for at studere den nærmere. Den så sund og rask ud. Det eneste mærkelige ved den var, at den havde otte ben. Han havde aldrig før set en ottebenet hest.

Hesten prustede og fnøs utålmodigt.

”Når du er færdig med at studere mig, så lad os komme af sted,” sagde den til ham i et irriteret tonefald.

”Godt ord igen,” røg det ud af munden på Cadarn. ”Jeg har bare aldrig set en ottebenet hest før.”

”Jeg hedder Sleipnir. Det betyder, den, der går glidende,” sagde hesten i et venligere tonefald.

”Jeg hedder Cadarn,” sagde Cadarn høfligt.

”Ja, det ved jeg. Kan vi så komme af sted,” sagde hesten utålmodigt.

”Hvor skal vi hen?”

”Kan du huske den gamle vølv, som spæde dig for nogle måneder siden?”

”Ja, det husker jeg godt.”

”Den gamle dame, som spæde dig, var Odin med sine krager Hugin og Munin.”

”Er Odin da en gammel vølv?”

”Nej, Odin er den mægtigste af alle guderne. Han kan forvandle sig til hvad som helst, han har lyst til. Han tager ofte rundt i Midgård forklædt som en vandringsmand i lang, mørk kappe og med en hue, der skjuler hans ansigt. Så kalder han sig Grimmner, Sidhat, Gangtræt eller måske Gråskæg,” svarede hesten og stampede utålmodigt med sine fire forben i jorden.

”Sid nu op, så vi kan komme af sted,” kommanderede den.

Cadarn kravlede op på ryggen af hesten og tog et fast tag i dens manke.

Hesten vrinskede og rejste sig på bagbenene. Så sprang den energisk fremad og så gik det med lynets hast hen over de sneklædte marker. Den kolde vind fik Cadarn til at ryste af kulde, og han klamrede sig til hestens tykke manke for ikke at falde af. Da han kiggede ned, kunne han se, at hestens ben knapt nok rørte ved jorden, men at de fløj hen over isen og sneen. Efter et hektisk ridt nåede de til et højt bjerg, som hesten ubesværet red op af – helt op til toppen, som var indhyllet i en tæt tåge.

”H... h... hvor er vi nu?” spurgte Cadarn med klaprende tænder.

”Vi er på Himmelbjerget. Du skal snart få lov til at hilse på Heimdal. Han bevogter regnbuen, Bifrost, som går fra Himmelbjerget og op til gudernes bolig i Asgård. Han sover mindre end en fugl, og med sit skarpe

syn kan han se hundrede mil i alle retninger både nat og dag. Hans hørelse er så god, at han kan høre græsset gro på marken og ulden vokse på fårene. Og hvis jætterne prøver på at komme over Bifrost, advarer han guderne ved at blæse i sit Gjallarhorn, der lyder så kraftigt, at det kan høres over hele verden.”

”Det var dog helt utroligt,” sagde Cadarn imponeret.

”Heimdal er skumfødt af havets ni bølger, som hedder Atla, Augeria, Aurgiafa, Egia, Gjalp, Greip, Jernsaxa, Sindur og Ulfrun. De er alle jætter og døtre af havjætten Ægir og havgudinden Ran.”

Sleipnir nød at have en interesseret tilhører.

Frem af tågerne dukkede en mægtig kæmpe. Han var mere end dobbelt så stor som Cadarn, og i hånden holdt han et mægtigt sværd og sin lur, Gjallerhornet.

”Hvem vover at forstyrre mig!” sagde han med en dyb og rumlende stemme, der fik bjerget til at ryste og sten til at trille ned under voldsom larm.

”Det er Sleipnir og Odins lærling,” sagde hesten ganske uimponeret.

Cadarn gjorde sig så lille som mulig, for at kæmpen ikke skulle få øje på ham.

”Hvis I lyver, skal jeg hugge jer midt over med mit sværd,” sagde han og svingede sit mægtige sværd, der lynede og blinkede i lyset fra Bifrost.

”Lad os nu komme forbi, Gyldentand,” sagde hesten. Den vidste, at det var det navn, Heimdal holdt mest af. Aserne havde givet ham det navn, fordi hans tænder var lavet af det pureste guld.

Kæmpen brummede endnu engang, løftede truende sit sværd og svingede det rundt som en vejrmølle.

”Så rid da over Bifrost til asernes land, men vid, at hvis I har narret mig, så bliver min hævn grusom.”

”Ja, ja, flyt dig nu,” sagde hesten lidt irriteret over al denne dramatik. ”Hvorfor skal vi igennem det her, hver gang jeg skal over Bifrost?”

Kæmpen flyttede sig modvilligt og forsvandt ind i tågerne. Cadarn kunne nu rigtigt studere regnbuen, som strakte sig fra Himmelbjergets top og langt ud i det uendelige. Han havde tit set regnbuer, når det lige havde regnet, og solens stråler skinnede på vanddråberne. De gamle druider sagde, at hvis man fulgte regnbuen lige til enden, så ville man komme til gudernes bolig, og han havde altid været nysgerrig efter at

følge den, men han vidste ikke hvordan. Nu sad han her på Odins magiske hest, Sleipnir, og kiggede ud over den farvestrålende regnbue, der var så bred, at han ikke kunne se, hvor den endte, og hvor den begyndte. Farverne var så strålende og klare, at de næsten blændede ham. Et bredt manganfarvet bånd i rød, orange, gul, grøn, turkis, blå, indigo og violet, der snoede sig ud i intetheden.

Med et spring hoppede Sleipnir ud i den tomme luft og landede sikkert med alle sine otte ben på Bifrost. Og så gik det over stok og sten så hurtigt, at alle farverne i regnbuen flød sammen til en stor farvelade for øjnene af Cadarn. Han blev nødt til at lukke øjnene, da det vilde ridt gjorde ham helt svimmel. I stedet koncentrerede han sig om at holde godt fast i hestens tykke manke, så han ikke faldt af. Hurtigere og hurtigere gik det vilde ridt hen over den uendelige regnbue. Så stoppede hesten op så pludseligt, at Cadarn var lige ved at flyve ud over hovedet på den. Han åbnede forsigtigt øjnene på klem, lidt nervøs over hvad han ville få at se. Nu kunne han se, at han befandt sig i Asgård, gudernes land. Hvilken velkomst ville de mon give ham? Lige foran ham stod en hærdebred viking med flammende rødt hår og skæg, og med en gigantisk stenhammer i hånden.

”Hvad er det for en lille gnom, du kommer slæbende med?” sagde kæmpen til Sleipnir og hev Cadarn ned fra hesten med et ryk.

”Det er din far, som har tilkaldt ham,” sagde Sleipnir, stakåndet efter sit hurtige ridt.

”Hvad vil han dog bruge sådan en lille spirrevip til?”

Kæmpen svungede sin tunge stenhammer over hovedet og skød et par lyn ud i verdensrummet. Det var den måde, han afreagerede på, når han var irriteret eller noget gik ham på. Hvis en dværg eller jätte tilfældigvis krydsede hans vej en dag, hvor han var i et dårligt humør, måtte de hellere forsvinde i en fart, hvis de ikke ville have flækket hjerneskallen med hans stenhammer, Mjølner, som var smedet af dværgene Brok og Sindre i dværgfyrsten Ivaldes fortryllede, underjordiske huler udenfor Asgårds rige.

”Det er Thor, en af Odins sønner,” sagde hesten til Cadarn, der endnu hang og dinglede oppe i luften – holdt oppe af Thors stærke venstre hånd.

”Sæt ham nu forsigtigt ned ellers bliver din far vred på dig,” sagde hesten til Thor. ”Han er æresgæst her.”

Thor gryntede vredt og smed Cadarn fra sig i en bunke hø, der heldigvis tog af for det værste fald.

”Kom nu med mig, vi skal hen og hilse på Odin,” sagde hesten og puffede Cadarn på benene igen med mulen.

Sammen gik de hen til en enorm bygning, der så ud til at kunne rumme en hel bygd. Den var bygget af det pureste guld og havde et tag af nyslået, skinnende sølv.

”Det er Odins beskedne bolig, Gladsheim,” sagde Sleipnir og førte Cadarn ind gennem en dør, der var så høj og bred, at tredive jætter uden problemer kunne gå igennem den ved siden af hinanden og uden at blive klemt. For enden af den enorme tronsal, der blev holdt oppe af hundrede høje søjler, sad Odin i sit højsæde, Lidskjalv, og så ud som om han blundede. Hans tronstol var udskåret i det gigantiske og stedsegrønne asketræ, Yggdrasil, der bredte sine enorme grene og rødder ud over hele universet og holdt sammen på alle de ni kendte verdener. Verdenstræet strakte sig fra Asgård, og ned til menneskenes verden, Midgård, mens dets lange rødder rakte dybt ned i underverdenen til Nilfheim, hvor dødsrigets gudinde, Hel, herskede over de døde.

”Shhh,” tyssede hesten på Cadarn, mens de forsigtigt listede hen til højsædet, der var højt hævet over gulvet.

”Odin skuer ud over verden fra sit højsæde. Fra Lidskjalv kan han se alt, hvad der sker i hele verden,” hviskede den i øret på Cadarn.

Ved foden af Odins højsæde lå to magre, grå ulve og stirrede på Cadarn med deres glubske, gule øjne. Nu og da åbnede de kedsommeligt deres store, røde gab og blottede en lang tandrække af sylespidse, hvide tænder.

”Det er Odins ulve, Freke og Gere, ”den glubske” og ”den grådige.” De følger ham overalt. Selv om de spiser hele tiden, er de konstant sultne. Pas endelig på dem, de har kun respekt for Odin, og hvis de kan tage en luns af dig, så gør de det.”

Tålmodigt ventede Sleipnir og Cadarn på, at Odin var færdig med at skue ud over verden.

Odin rettede sig op i højsædet og slog øjnene op. Nu kunne Cadarn se, at Odin kun havde et enkelt øje. Den anden øjenhule var helt tom. Odin havde også et langt hvidt skæg, som nåede helt ned til jorden.

”Hvem har vi her?” spurgte Odin med en dyb røst.

”D... d... det er Cadarn,” sagde Cadarn med let rystende stemme.

”Nå, det var godt, du kom. Vi har masser af arbejde, der skal gøres,” sagde Odin og blinkede til ham med sit ene øje. Han kravlede besværligt ned fra sin høje trone og gik hen til Cadarn.

Han strøg Sleipnir kærligt over mulen.

”Gå du bare, min trofaste ven. Nu skal jeg nok tage mig af ham.”

Valhal

Odin førte Cadarn ud gennem porten til den eviggrønne slette udenfor Gladsheim.

”Denne slette hedder Idasletten. Her kæmper de modige krigere hver dag med hinanden for at forberede sig på Ragnarok, hvor de skal udkæmpe det sidste, store slag mod jætterne.”

Odin pegede ud over en slette, som strakte sig så langt, som øjet rakte. Han lagde en tung hånd på Cadarns skulder.

”Når den dag kommer, vil jätte-ulvene Skoll og Hate opsluge solen og månen, så det bliver evig nat. Ildjætten Surt vil opbrænde himlen og Jorden, og verden vil gå til grunde sammen med hele menneskeheden, alle jætterne og mange tapre aser.”

Cadarn gyste ved tanken. Det var en temmelig dystre profeti, som han ikke håbede ville gå i opfyldelse. Mærkeligt nok virkede Odin temmelig upåvirket af sin egen uhyggelige forudsigelse. Som om han havde affundet sig med den.

”Kan du se den røde hane på tagryggen af den bygning?”

Odin pegede på en kæmpemæssig bygning, hvor taget var lavet af runde vikingeskjolde, der funkede i sollyset.

Cadarn nikkede.

”Det er hanen, Salgofnir, som hver morgen galer for at vække krigerne til kamp. Når de hører hanen gale, stormer de ud gennem Valhals femhundredeogfyrre døre, der er så brede, at ottehundrede krigere kan gå skulder ved skulder uden at blive mast. Og her på Idasletten kæmper de så med hinanden indtil døden.”

Lige som Odin afsluttede sin sætning, satte hanen i med at gale så højt, at det tydeligt kunne høres over hele Asgård. Dørene i Valhal fløj op på vid gab og ud stormede en stor flok vikinger med langt hår og skæg bevæbnet til tænderne med spyd, økser og sværd. Så snart de nåede ud på den åbne slette, kastede de sig over hinanden, og snart var slaget i fuld gang. De harniskklædte krigere tørnede sammen med et brag, blodet flød, og hovederne rullede. Der blev ikke givet pardon fra nogen af siderne.

Alle krigerne kæmpede til deres sidste åndedræt, og snart var sletten farvet purpurrød af blod fra de døde og lemlæstede vikinger. Således fortsatte kampen i timevis, indtil alle de tapre vikingekrigere enten lå døde eller sårede på valen.

”Men hvis de slår hinanden ihjel, hvordan kan de så kæmpe for dig, når Ragnarok kommer?” spurgte Cadarn, da den brutale nedslagtning var overstået.

”Se nu her,” sagde Odin og rakte sit fortryllede spyd, Gungner, højt op i luften.

Som svar på hans tegn dukkede tusinder af kvindelige valkyrier ud af den blå luft iført smukke dragter, der var fremstillet af det fineste svanedun. Valkyrierne landede på slagmarken. Her samlede de ofrene op og fløj dem tilbage til Valhal, hvor de blev genoplivet og fik helet deres sår.

”Nu går vi ind i Valhal og får os en dram,” sagde Odin og førte Cadarn hen til bygningen med skjoldene på taget.

Inde i bygningen var de genoplivede vikinger, som Odin kaldte for sine einherjer, allerede i fuld gang med at drikke store krus med mjød serveret af smukke kvindelige valkyrier. Vikingernes mjød kom i en uendelig strøm fra geden Heidruns udtømmelige yver. Geden stod på taget af Valhal og mæskede sig med de stedsegrønne blade på livets træ, Yggdrasil.

Kokken, Andrimmer, havde fuldt blus under sin kedel, Eldrimner. Her kogte han flæsk til alle vikingerne af den nyslagtede galt, Særimmer. Særimmer havde den forunderlige evne, at selv om den blev slagtet hver evig eneste dag og mættede alle Odins einherjer, så blev den hver aften levende igen og voksede sig hel, så den kunne slagtes igen dagen efter.

Odin masede sig ind i den overfyldte hal og gjorde plads til ham og Cadarn ved et langbord, hvor der allerede sad flere tusinde vikingekrigere og mæskede sig med grisekød og mjød. Støjen fra de drikkende og festende krigere var overdøvende, så Odin måtte råbe af sine lungers fulde kraft for, at Cadarn kunne høre ham.

”Dernede sidder mine forældre,” råbte han til Cadarn og pegede ned i den modsatte ende af salen, hvor to oldinge festede lystigt med de efterhånden godt fulde vikinger.

Cadarn kiggede og fik øje på en statelig, gammel mand med et langt, hvidt skæg og en gylden hjelm på hovedet. Kvinden ved siden af ham var klædt i en vinrød selekjole med rigt udsmykkede skålspænder af drevent

guld. Hun havde lange, gyldne fletninger, der nåede helt ned til gulvet. Hun hilste på Odin ved at hæve et gigantisk ølkrus.

”Min far hedder Borr, og min mor hedder Bestla.”

Han hævdede sit ølkrus og skålede med sin mor. I et eneste drag tømte han sit krus, der rummede mindst tyve liter mjød.

”Åh, det var godt med en tår øl,” sagde han og tørrede munden med trøjeærmet.

Han stillede et stort krus mjød foran Cadarn.

”Værsgo’ og drik. Ingen er endnu gået herfra tørstige eller sultne,” sagde han og lo en dyb, rumlende latter.

”Min mor er af jætteslægt og bor i jætternes land, Jotunheim, men i dag er hun kommet for at høre min søn og hendes barnebarn, Brage, spille på harpe og underholde med et kvad til gudernes ære.”

En høj og ranglet, ung mand med sort hår og skæg rejste sig op i salen med en harpe i hånden. Han sprang ubesværet op på et af bordene, som han ryddede ved at sparke tallerkner og mjødkrus på gulvet. Så slog han nogle lyse, lokkende toner an på sin harpe. Al larm forstummede, og vikingerne kiggede forventningsfulde på ham.

”Brage er alle skjaldes gud,” sagde Odin stolt og puffede Cadarn i siden med en albue.

”Jeg vil synge et par vers om, hvordan trællenes slægt blev avlet i Midgård, menneskenes verden. I har alle hørt versene før, så I er meget velkomne til at synge med, hvis I kan huske dem,” sagde Brage med en stemme, der lød så klar og ren som tusinde små sølvklokker.

Med sin rene og klare stemme begyndte han at fremsige versene, mens hans harpe næsten af sig selv akkompagnerede ham med sine lokkende toner.

*”Der kom til en gård en pige gående,
ar under fødderne, armen solbrændt,
nåsen buet nedad
og med navnet Tir.*

*Satte sig midt på måtten til sæde,
busets søn, Træl, sad ved siden af;
de snakkede og signed og sengen redte,
Træl og Tir, de fik trange Dage.*

*Børn de avled i bo sammen.
De hed, om jeg busker, Hylar og Røgter,
Grovkæft, Klump, Klammer og Ful,
Rundholt, Tykkert, Tølper og Tvær,
Ludende, Lægtyk - de lagde gårder,
agre gøded, holdt avl af svin,
vogted geder, graved tørv.*

*Deres døtre var Dumpe og Klumpe,
Sul-om-Læg og Sod-om-Snude,
Støje, Asende, Egestolpe,
Trævleskørt og Traneben.
Trælles æt er avlet af dem.”*

Efter hvert vers morede vikingerne sig lystigt over de opfindsomme navne, som Brage havde fundet på at give trælles slægt. Jo mere mjød de skyllede ned, des lystigere blev de. Da Brage var færdig med sit kvad, rejste de sig op og trampede i gulvet, så gulvbrædderne gyngede under deres vægt.

”Mer’ mer’, mer’” råbte de i munden på hinanden, men Brage smilede blot og undslog sig høfligt. Så satte han sig ned igen med sin fortryllede harpe, der kunne spille af sig selv. Da vikingerne havde genoptaget deres ædegilde, og den værste larm havde lagt sig, udpegede Odin flere af sine familiemedlemmer for Cadarn.

”Der sidder mine brødre Vile og Ve,” sagde han og pegede ned i salen. ”Lad os gå hen og skåle med dem.”

Han rejste sig med et ryk, så langbordet væltede ned over de mange tusinder af drikkende og festende vikinger. De blev dog ikke fornærmede over det, men tog det bare som en god spøg, som de lo højlydt over. Odin greb Cadarn i kraven og løftede ham op, så han ikke kunne nå gulvet med fødderne. Så mosedede han sig vej gennem menneskemængden og hen til sine to brødre, der ragede højt op over Odins vikinger. Han gav slip på Cadarn, der landede sikkert på fødderne igen.

”Det er vel nok lang tid siden!” råbte Odin begejstret til sine brødre og kastede sig om halsen på dem.

De klaskede godmodigt hinanden på ryggen af bar gensynsglæde.

”Hvornår var det, vi sidst så hinanden?” spurgte Odin, da de sad bænket ved langbordet med hver deres tyve liters ølkrus foran sig.

”Jeg tror, at det var dengang, vi byggede Asgård sammen,” sagde Vile og gned sig eftertænksomt over hagen.

”Nej, lillebror, det må have været, da vi byggede broen fra Asgård til Midgård,” korrigerede Ve sin bror.

”Åh, I mener Bifrost,” sagde Cadarn.

”Ja, ja, Bifrost, det tror jeg menneskeynglen kalder den,” sagde Vile.

”Hvem er den lille menneskeøgle, du har taget med dig?” spurgte han Odin.

”Det er min nye elev, Asbjørn, som skal hjælpe mig med at skaffe krigere til Valhal og genopbygge verden efter Ragnarok.”

Odin uglede for sjov Cadarn i håret.

”Han er en kvik lille fyr.”

”Jeg håber da, at hans klogskab er større end hans krop,” sagde Ve og gjorde grin med den spinkle Cadarn.

”Kan I huske de første mennesker, vi skabte?” sagde Vile og lo.

”Ja, hvad var det nu, vi kaldte dem?” sagde Ve. ”Vi snittede dem ud af hver sit træ, efter vi havde slået den forfærdelige urjætte Ymer ihjel, kan jeg huske.”

”Af asketræet skabte vi en mand, som vi kaldte for Ask. Til at holde ham med selskab og videreføre menneskeslægten tog vi et elmetræ og skabte en kvinde, som vi kaldte for Embla,” sagde Odin og genopfriskede deres hukommelse.

”Ja, ja, nu kan jeg huske det. Du gav dem ånde og liv. Vile gav dem bevidsthed og bevægelse. Og jeg gav dem ansigt, tale, hørelse og syn,” sagde Ve ivrigt.

”Jeg synes stadig, mit bidrag var det bedste,” pralede Ve.

”Hvis jeg ikke havde givet dem liv, så havde de da ikke haft brug for dine narrestreger, vel?” sagde Odin vredt og slog i bordet, så ølkrusene dansede.

”Så, så,” sagde Vile og lagde sig imellem sine brødre. ”Nu skal vi vel ikke skændes om det igen.”

”Hvem var urjætten Ymer?” spurgte Cadarn, da brødrene var blevet venner igen.

”Ymer var stamfar til rímtursernes jætteslægt,” svarede Vile.

Cadarn var forvirret. Han var ikke rigtigt hjemme i de nordiske guders mytologi.

”Hvem er rimmturserne og jætterne?”

”Fortæl ham nu hele historien. Ligesom vi fik den at vide af vores far og mor, da vi var små aser,” sagde Odin til Vile.

”Hvis du er så interesseret i, at han skal høre historien, hvorfor fortæller du den så ikke selv,” sagde Vile surt.

”Så, så, hold nu op med at skændes,” sagde Ve.

”I tidernes morgen, før Jorden og himlen fandtes, var der kun et stort, gabende tomrum uden sand, bølger, græs, planter, Jord eller Himmel. Dette tomrum kaldte guderne for Ginnungagap. På den ene side af det tomme svælg var det kolde isrige Niflheim i nord, og på den anden side var det varme ildrige Muspelheim i syd,” forklarede Odin.

Han elskede at være midtpunktet og nød sin rolle som fortæller. Cadarn lyttede med stive ører og slugte hvert et ord.

”I isriget Niflheim, hvor alt er frosset til sne og is, sprang en kilde, som hedder Hvergelmir. Det iskolde vand fra kilden strømmede mod syd med en sådan fart, at det slet ikke kunne nå at fryse til is, og da vandet nåede frem til det store tomrum, Ginnungagap, faldt det ned og dannede nogle enorme ismasser, der fyldte hele Ginnungagap op. Men varmen fra ildriget Muspelheim i syd fik isen til at smelte, så der opstod rim og vanddampe, der faldt som vanddråber ned i Ginnungagap og dannede urjätten Ymer.”

”Lad mig nu fortælle resten,” afbrød Ve lidt skinsygt.

Ve rømmede sig.

”Ymer voksede og voksede, til han blev en vældig urjætte, der var så enorm, at selv det mindste hår på hans krop var større end det største træ i skoven.”

Ve prøvede at vise med hænderne, hvor stor Ymer blev, men måtte give op, da hans arme ikke var lange nok.

”Vanddråberne i Ginnungagap dannede også en ko, som hed Audhumla, og denne ko frembragte fire mælkefloder fra sit yver, der gav næring til Ymer.”

”Hør, du glemmer at fortælle om rimmturserne,” sagde Vile.

”Nå ja, det er rigtigt,” sagde Ve. ”Mens Ymer lå og sov kom han til at svede og ud af hans armhuler kom to jætter - et mandligt og et kvindeligt væsen, og ud fra hans ene ben voksede en tredje jættestemme frem.”

”Rimturserne er nogle onde jætter, der bor i jætternes land, Jotunheim, i noget som de kalder for Udgård,” forklarede Vile.

”Hvorfor slog I Ymer ihjel?” spurgte Cadarn.

Odin, Vile og Ve kiggede på hinanden.

”Ja, det lyder måske mærkeligt, men vi havde brug for Ymers krop til at skabe verden, så derfor lokkede vi Ymer i et baghold og slog ham ihjel,” sagde Odin.

Odin var lidt flov over mordet, så han prøvede at retfærdiggøre det over for Cadarn.

”Hvis ikke vi havde slået ham ihjel, så havde verden ikke eksisteret. Så ville de onde rimturer have dræbt alle aserne, og menneskene ville aldrig have eksisteret.”

”Men hvordan byggede I verdenen af Ymers krop?”

”Ja, hvis man er lidt fiks på fingrene, er det faktisk meget nemt. Ymers hovedskal brugte vi til himmelhvælvingen, og i hvert verdenshjørne satte vi en dværg til at passe på verden. Dværgene hedder for øvrigt Nordre, Søndre, Østre og Vestre, hvis du skulle have hørt om dem,” sagde Odin.

”Af Ymers krop byggede vi Asgård til guderne, Midgård til menneskene og ud mod det yderste hav byggede vi Udgård til jætterne. Ymers kød blev til den frugtbare muldjord, knoglerne blev til de stejle klipper, håret blev til de grønne træer, blodet blev til havet og floderne, og de løse sten på jorden er Ymers tænder. Hans øjenvipper brugte vi til et gærde omkring Midgård, så menneskene var beskyttet mod jætterne. Det er det, som man kan se på himlen engang imellem, og som menneskene kalder for Nordlys.”

Cadarn lyttede opmærksomt på Odins forklaring om verdens opståen, men der var stadig mange ting, han ikke forstod.

”Hvor kommer himlens stjerner så fra?”

Odin lo.

”Det er selvfølgelig gnisterne fra ildlandet, Muspelheim, der er fløjet op og blevet til himlens stjerner.”

”Men hvad med nat og dag, hvem har skabt det?”

Odin lo igen.

”Sig mig engang, er der da slet ingen, som har lært dig noget?”

Han var meget forbavset over Cadarns totale mangel på viden. Selv den mest uvidende viking kendte til verdens skabelse. Det var noget, man fik ind med modermælken.

”Det hele er såre simpelt. Jætten Narfe havde en datter, som var helt mørk i huden, som han kaldte for Nat. Og hver aften rider den sorte Nat på sin hest Rimfakse og trækker mørket hen over himlen. Fra Rimfakses bidsel drypper der hver morgen skum, der falder på jorden som morgendug. Med asen Delling fik Nat en datter, som de kaldte for Dag, på grund af hendes lyse hud og hår. Dag rider hen over himlen i en vogn, der bliver trukket af hesten Skinfakse, som oplyser himlen med sin strålende manke. Mor og datter skiftes så til at ride over himlen en gang i døgn, og på denne måde kan mennesket skelne døgnets tider og tælle dage og år.”

Odin kiggede overbærende på Cadarn, som endnu ikke havde fået stillet sin tørst efter viden.

”Hvad så med solen og månen? Hvor kommer de fra?”

Odin sukkede dybt.

”Du bliver virkelig nødt til at lære disse ting. Måske Loke kan hjælpe dig. Jeg tror faktisk, at du skal i skole hos Loke. Han ved en masse,” sagde Odin og sukkede.

”Der var engang en vane, som hed Mundilfare, og han blev far til to smukke børn – en pige og en dreng. Pigen kaldte han for Sol og drengen kaldte han for Måne. Guderne syntes, at børnene var alt for smukke til at være på Jorden, så de satte dem til at køre over himlen i hver sin gyldne vogn. Sol har to heste, Arvaker og Alsvinn, der trækker hendes vogn i fuld fart over himlen, fordi hun konstant bliver forfulgt af den uhyggelige jätteulv Skoll, der prøver at indhente hende for at sluge hende og vognen. Sols bror, Måne, kører ligeledes over himlen i fuld fart, fordi han bliver forfulgt af en anden glubsk jätteulv, der hedder Hate, og som er bror til ulven Skoll,” sagde Odin træt. Rollen som fortæller var ved at kede ham.

Cadarn skyndte sig at takke Odin for hans undervisning, da han kunne mærke, at Odin var ved at blive lidt irriteret over alle hans spørgsmål.

”Hør nu, lille ven,” sagde Odin og lagde hånden på Cadarns skulder, ”Kunne du gøre mig en tjeneste?”

”Ja, selvfølgelig,” sagde Cadarn, der havde stor respekt for den store ase.

”Jeg står faktisk og mangler mit ene øje. Kan du ikke hente det til mig?”

Odin pegede på sin tomme øjenhule.

”Jo, gerne, hvis du vil fortælle mig, hvor jeg kan finde det.”

”Det ligger på bunden af Mimers brønd ved Yggdrasils rødder. Thor og Loke kan tage med dig. De ved, hvor det er.”

”Jeg skal nok finde det,” sagde Cadarn tøvende. Han var lidt betænkelig ved at skulle rejse sammen med Thor. Thor havde vist et frygteligt temperament.

”Fint, så er det en aftale. I tager af sted i morgen tidligt.”

Odin rejste sig.

”Åh, der var også en anden lille ting. Når I alligevel skal hente mit øje, så tag lige Fenrisulven med. Jeg er ikke helt tryk ved, at den vokser op i Jernskoven sammen med sin mor.

”Jo, vi skal også nok tage ulven med hjem,” lovede Cadarn uden at være klar over, hvem Fenrisulven var.

Thors gedebukke

Næste morgen gik Cadarn hen til Thor, som var ved at pakke sin vogn med de ting, de skulle have med på rejsen. I hånden holdt Thor sin uundværlige Mjølner, og rundt om livet havde han sit styrkebælte, Megingjord. Hans to gedebukke, Tandgrisner og Tandgnost, var allerede spændt for vognen, og de skrabede utålmodigt i jorden for at komme af sted.

”Nå, der kommer du endeligt,” sagde Thor uvenligt, da han så Cadarn.

Loke stod i nærheden og ventede. Han kunne ikke lade være med at le over Thors uvenlige hilsen. Loke var jätte, og han havde et smukt, blondt hår, som pigerne normalt ikke kunne stå for. Hans hud var lys, og han var høj og stærk. Han var den eneste jätte, som boede i Asgård blandt aserne. Aserne betragtede ham som en af deres egne, fordi han engang i tidernes morgen havde blandet blod med Odin, så han blev hans blodbroder.

”Nå, du er Odins lille hjælper,” sagde han med påtaget venlighed og hjalp Cadarn op i vognen.

”Ja, Odin har udvalgt mig til at redde verden,” sagde Cadarn.

Loke studerede Cadarns spinkle skikkelse, så trak han ligegyldigt på skuldrene.

”Ja, Odin må jo vide, hvad han gør.”

Thor svingede sig op i vognen og greb tømmerne.

”Hyp, hyp,” sagde han og knaldede med tømmerne, så gedebukkene sprang frem med et ryk, der næsten smed Cadarn ud af vognen.

Som lyn og torden gik det ud af Asgård, og snart var de ude på den åbne vej, hvor gedebukkene rigtigt kunne strække ud. Landskabet fløj forbi dem i en lynende fart. Det bragede og tordnede, da vognen suste af sted. Og for sin fornøjelses skyld brugte Thor nu og da Mjølner til at sprede nogle gigantiske lyn. De kørte hele dagen og aftenen, indtil de nåede til et lille bondehus.

Thor satte farten ned.

”Jeg tror, vi stopper her i nat for at spise og hvile os, inden vi fortsætter til Mørkeskoven.”

Han trak hårdt i tømmerne og stoppede gedebukkene.

De bankede på døren til bondehuset og blev inviteret indenfor. I bondehuset boede en fattig bonde sammen med sin kone og to børn, sønnen Tjalfe og datteren Røskva.

”Jeg har desværre ikke andet at byde på end tyndt øl og grød,” undskyldte bonden. ”Men et tørt og varmt natteleje kan vi da tilbyde jer.

”Det gør ikke noget, vi har selv taget mad med,” sagde Thor og slog sine to bukke for panden med sin hammer.

Derpå flåede han dem, skar dem i stykker og smed dem i den store jerngryde, der hang over bondens ildsted. Snart bredte en liflig duft af nystegt kød sig over hele huset. Bonden og hans familie slikkede sig om munden. De glædede sig til at spise, da de ikke havde smagt kød i lang tid.

”I må spise lige så meget, I lyster,” sagde Thor, da de øste op på deres tallerkner. ”Men I må passe på, at I ikke beskadiger nogen af benene. Benene må I ikke røre, de skal lægges på bukkenskindene her på gulvet.”

Han pegede ned på gulvet, hvor han havde bredt to bukkenskind ud.

Alle spiste med stor appetit og især bondens familie, da de havde levet af grød i mange, mange måneder. Cadarn spiste også velfornøjet af bukkene og sørgede omhyggeligt for at placere alle sine ben forsigtigt på skindene, som Odin havde vist dem. Men mens han spiste, overhørte han en samtale mellem Loke og bondens søn, Tjalfe.

”Det er synd, at alt det bedste ved bukkene ikke bliver spist,” hviskede Loke til Tjalfe, så Thor ikke kunne høre det.

”Jeg synes da aldrig før, jeg har smagt noget, der smagte så godt,” sagde Tjalfe med munden fuld af mad.

”Det er fordi, du endnu ikke har smagt det bedste af bukkene,” hviskede Loke og snupede et kødfuldt lårben op af gryden.

”Hvad er det, som jeg ikke har smagt endnu?” spurgte Tjalfe, mens fedtet fra bukken løb ned af hagen på ham.

”Marven inden i knoglen er det bedste af bukken, og den går helt til spilde nu,” hviskede Loke og pegede ned på bunken af knogler, der lå på skindene.